

tesen azért, mert a kért párt közül akár melyikből csapjon át egyik vagy másik az országosan többségben lévő szabadelvű párthoz, az mindég vesztesség mind a két másik pártra nézve, mert az már nem titok többé, hogy lesznek olyan javaslatok vagy indítványok, melyeknek elfogadására vagy elvetésére nézve coalitionaliter együtt fognak szavazni.

Fenyvessy Ferencz egész politikai pályája igazolta hogy arra, „hogy a terített asztalhoz üljön“ soha sem volt se hivatása se szüksége, a függetlenségi párt részéről azonban éppen e kérdésnél bő alkalmunk nyilna bebizonnyítani, hogy a 23 alkotmányos év leforgása alatt közülök többen nemcsak oda ültek a terített asztalhoz, hanem tálat is kértek maguknak.

Azt, hogy az elvadult streber szellem roppant pusztításai között, féltékenyen kell megóvnunk mindazt, ami erkölcsi tőkéje közéletünknek megmaradt, fájdalom, nagyon is igaz, csak hogy az is tagadhatlanul áll, hogy e tekintetben a szabadelvű pártnak van legkevesebb oka a panasza.

Hódolat Kőlcseynek.

A Himnusz költőjének századik születésnapját ünnepelte aug. 8-án Szatmármegye.

A ki életrajzát olvasta, annak adataiból megrajzolhatta magának lelki ábrázatát e föltetlen ideálistának, a ki képzeleti világából, könyvei közé zárkózva nézte az életet első ifjúsága óta. Örömtelen gyermekkor, sivár fiatalság emésztő vágyai, tulfeszített rajongása kísérték pályájára. A mi vonzotta az életben s a mire apostoli fogadalommal vállalkozott, ahhoz igazán szükséges volt ez a kivételes lelki kondíció.

Maga a szent ügy, a nemzeti fölébredés

mintegy ezüst sávok huzódtak végig, közbe-közbe ezüstösen csillogó nagyobb foltokkal. A látóhatár szélén pedig vöröses színben játszott a tenger.

E kép szemlélete közben a lagunák városa elé értünk. Mind több és több halászbárkával találkozunk, majd néhány helyigőzössel, többek közt a Chioggiára induló gőzössel. A révháznál két matróz a mentőcsónakot lassan leereszti, négy evezős elhelyezkedik benne, a hajóhadnagy tartja a kormányt, és egyenes evezőcsapások mellett a révházhoz siklik a kis csónak. Csakhamar a révésszel együtt tér vissza a sajka s a lagunák sekély vizében ez vezeti be a hajót a tulajdonképpeni kikötőbe, mi nem kis feladat, miután apály van s csak két órai késéssel, hosszu kerülő utakon érkezünk be a Piazzeto de S. Marko elé, hol hajónk horgonyt vetett, míg a közeli vámhivatalból már jöttek a talán a volapük nyelven is „financz“-nak nevezett urak, hogy podgyászainkat átkuttassák. Igen sokan voltunk és három pénzügyőr mellett a munka lassan haladt. Türelmetlen ügyvédek végre megunva a várakozást, ugy összeszidta a financz urakat magyarul, hogy ezek noha nem tudták mit beszél az előttük ismeretlen ur, olyan hangosan, az egész magyar társaságot, állott pedig ez 6 tagból, minden szigorubb vizsgálat nélkül utnak eresztették. Mi pedig mind a hatan egy kétevezős gondolára ültünk s a legjobb kedélyhangulatban, örvendve, hogy prókátor is van közöttünk s örvendve a véletlennek, mely bennünket magyarokat összehozott, közeledtünk szállodánk felé, hogy kipihenve magunkat, a város nevezetességeit vegyük beható vizsgálat alá.

Ifj. Batory Gusztáv.

az uj-kor hajnalodása mivé lett volna, ha apostolaiban nem látja a nemzet a világitó hitnek, az ébresztő erőnek hatalmas nyilvánulását, mely önzés nélkül működik, mint a természeti törvény s hozzá kétség, gyanu nem fér. Szerzetesi szigorúság az erkölcsben, birói szuverénitás a tisztességben fölesküdt katoná bátorsága a harcban s megmarczangolt vértanu fanatizmusa a kártartásban kellett ahhoz, hogy a század elején még a mennyezetes nyoszolyában, lomha álmát alvó királyi nemzet elfogadja ébresztőinek a nyelv művelőit, az írókat, költőket, hajtson szavukra, tanuljon tőlük, elismerje tekintélyüket s kövesse őket.

Legyen áldott az apostol emlékezete, ki a multtal megküzdött jövőnkért Koszoru díszítse s milliók néma kegyelete fohászokdjék feléje, a költő siremlékét, ki Himnuszában ezt dalolta, áldást kérve a magyarra:

Balsors akit régen tép,
Hozz rá vig esztendőt,
Még bűnhődte már e nép
A multat s jövőndöt.

Felhívás.

Rövid pár nap múlva száz éve lesz, hogy Kőlcsey Ferencz napvilágot látott. Száz éve lesz annak, hogy megszületett a magyar politikai- és irodalom történetének ez a legideálisabb alakja, a lángszavu szónok, a lelkes honfi, a hazafias költő, a mely gondolkodása tudós és bölcsész - egyike hazája legnagyobbjainak.

Aranybetűkkel jegyzett politikai és társadalmi szónoklatok, gyöngysorai a Paranesisnek, e fölséges műnek, a Hymnus áldást kérő imája jutnak eszébe minden magyarnak, ha Kőlcsey nevét hallja kimondani. S ki csak róla szól, magasztalva dicsőíti a szabadelvű államférfiu politikai működését, az érvelve lelkesítő szónokot, a magasan szárnyaló dalnokot, kinek ugyszólván minden költeményéből él egy-két sor ajkainkon, a buvárkodó bölcsészt, korának legműveltebb, legáltalánosabb tudósát, szóval azt a férfit, ki az ujjábredés klasszikus korában élve, ennek a modern magyar renaissance-nak legkiemelkedőbb egyénisége volt. Magasztos alakja, kristálytisztá jelleme, sokoldalú, s mindig csak hazájának szentelt működése a magyar férfijellem megtestesült eszménye, mely köré ragyogó glóriát vont hármass sugara a Hálának, Kegyeletnek s Emlékezetnek!

Emléke, — a legtisztább emlék, mit halandó valaha maga után hagyott, ércznel maradandóbb lesz, míg „magyar ajkon magyar dal zeneg.“ Keblének legbelsőbb szentélyébe zárva örzi meg azt minden igaz magyar, s oltárképenként tiszteli, valahányszor lelkesülni óhajt azért, mi szép, jó és igaz!

Ezt a kegyeletes érzést, a mint megőriztük mostanig, megőrizzük ezentul is! De vajjon eleget tettünk-e ezzel kötelességünknek a dicső férfiú emléke iránt? Korántsem. Érzelmek mellett látható emlékek is hirdetni kell az ő nagyságát! Álljon meg az előtt kalaplevéve a nép, az istenadta nép ő liberális eszméinek általa csak remélt jövőndő letéteményese; zárandokoljon el ahhoz mindaz, a kiből még van fogékony-ság a multnak emlékei iránt, melyek buzgó ápolása egyedül biztosíthatja nemzetünk jövőjét; vezesse oda gyermekét a magyar apa, s a honszerelem lángbetűivel írja lelkébe Kőlcsey négy szavát: „A haza minden előtt!“

Egy évszázaddal Kőlcsey születése után, restelkedve kell bevallanunk, hogy e legnagyobbak nagyjaink között hozzá méltó emléke sehol sincs! Halála óta is 52 év telt már el! Ennek az 52 esztendőnek mulasztását akarjuk jóvátenni, midőn azon működünk, hogy Kőlcsey Ferencznek hozzá méltó szobor emeltessék ott, ahol legbuzgóbban munkálkodott hazájáért és vármegyéjéért, ott, ahol ő igazán otthon volt, a hol a legnagyobb tiszteletben él ma is az ő emléke, — Nagy-Károlyban Szatmármegye ősi székhelyén.

Ismeretesek a közel mult eseményei, melyeknek tömkelegéből a nagy-károlyi Kőlcsey szobor eszméje kiemelkedett; a lelkesedés sugallata az eszmének testet adni igyekezett, midőn néhány perc alatt több mint 9000 forint gyűlt össze a nemes czélra. A hazafias lelkesültségnek, áldozatkész adakozásnak ugyszólván páratlan nyilatkozata volt a Budapesten f. év július 2-án tartott és igazi közművelődési ünnepélylyé vált lakoma, mely méltó feltűnést keltett ország-szerte, s hisszük, rokonszenvet is a nemes eszme iránt!

Am a különben tekintélyes összeg távolról sem elegendő arra, hogy azon szobrot emeljük Kőlcseynek, szobrot, minőt emléke megérdemel és megkövetel!

Ahhoz, hogy méltó és művészi kivitelű emlékszóbrában gyönyörködhesünk, még sok szükséges. Ezt a sokat várja a nagy-károlyi Kőlcsey-szobor-bizottság a nemzet-től, — mely hisszük, — tudja jól, hogy „csak önmagát tiszteli meg, ha nagyjait megbecsüli.“

Ezért s mert ismeretes előttünk a magyar társadalom áldozatkész hazafiassága, fáradhatatlan lelkes működése minden nemzeti cél érdekében, — bizalommal fordulunk, azért minden egyeshez is s kérjük, szíveskedjék hatáskörében megindítani, fenn tartani és eredményessé tenni a mozgalmat a nagy-károlyi Kőlcsey-szobor érdekében.

Azt akarjuk, hogy minél hamarabb álljon Kőlcsey szobra, hirdette az ő el nem muló nagyságát s az utódok kegyeletét; azt akarjuk, hogy az emlékszóbr méltó legyen ő hozzá; azt akarjuk, hogy a ki csak leteszi áldozatát a nemes ügy oltárára, egész életében örömteljes büszkeséggel emlékezzék vissza nemes tetteire; azt akarjuk, hogy széles e hazában megértse mindenki a dicsőült szavát:

„Romlott szív és romlott elme,

Kit hazája hő szerelme,

Szép tettekre nem hevit.“

Hogy szavunk nem fog kiáltó szóként eihangzani, biztosíték rá a magyar társadalom ismert nagylelkűsége.

Nagy-Károlyban, 1890 július hóban.

Hazafias üdvözléttel:

Gr. Károlyi István, Rozmanits Timot,
a szobor-bizottság elnöke. a szobor-bizottság titkára.

HIREK.

Ő Felsége a király legkegyelmesebb kéziratát, melyet gróf Szápáry Gyula minister elnökhöz Mária Valéria főhercegnőnek Salvator Ferencz főherceggel történt egybekelése alkalmából intézett, — hivatalos mellékletünkön az első helyen találja az olvasó.

*

Meghívó. Folyó hó 18-án ő cs. k. apostoli felségünk születése napján és auguszt. 20-án szent István első apostoli királyunk ünnepén a róm. kath. plébánia templomban dél-

előtti 10 órákor ünnepélyes isteni tisztelet fog tartatni. Mind a kettő mindnyájunknak öröm- és a kegyeletünnepe lévén, mindenki halás részvételre tisztelettel meghívatik.

P. —h.

Isteni tisztelet. Ó Felsőge születésének évfordulója alkalmából az ev. templomban f. hó 18-án délelőtt 9 órákor lesz a hálaadó istentisztelet.

Kinevezés: Hertelendy József megyénk főispánja Dömötör Dezső végzett jogászt m. köz. fog. gyakornokká nevezte ki a pancsovai főszolgabíróvához.

A török-becei bucsu. F. hó 12-én ünnepelte meg T. Bece községe egyházi védszentjének szent Klára szűznek évforduló napját. Az ünnepnek megfelelően a külsőképpen is kellőleg feldiszipított egyházhajója zsufolásig megtelt buzgó hívőkkel, a kik a szentmise lefolyása alatt lelki áhitattal járultak a mindenek urához, melyen az elleméri egyház derék plébánosa kellő segédlettel pontfinkált, a szónoklatot pedig épületes és minden részében kiváló pontozatokban Sókán-becekeréki káplán tartotta. — A szentmise végzetével dr. Szentkláray Jenő akadémiai tag, egyetemi tanár s országos hírű tudósunk vendégszerető házában gyűltek össze mint helybeli lelkésznek barátjai és ismerői —, nsgos Schaffer Antal apát és pápai kamarással, gróf Bethlen Miklós helybeli főszolgabíróval és több más előkelőkkel, kik délutáni két óráig együtt mulattak, távoztukkor magukkal vevé a teljes megelégedést és megköszönve a mindenki által szeretett házigazda szívességét.

Rendkívüli városi közgyűlés tartatott e hó 11-én, melynek tárgyát a helyb. gabonakereskedők beadványa a kövezet- és partvám leszállítása czéljából, képezte. A beadvány felsorolja, hogy a torontáli helyi érdekű vasutak kiépítése folytán a megyében termelt gabona legnagyobb része egyenesen a vaspályaudvarba szállittatik s így a város megelégedést szenved, mert a vaspályaudvarra irányított áruk után sem kövezet sem partvám nem szedhető. A beadványozók azonban hajlandók a város területét érinteni, ha a városi tanács a kövezetvámot 1 krra és a partjavadalmat 1/10 krra minden 100 kg. után leszállítja és ha végül a tanács az érdekelteknek a vágóhid közelében alkalmas rakodóhelyet enged át s az ehhez vezető utakat jókarba helyezi. A város bevételei ezáltal lényegesen emelkednének s a várostól elterelt gabona forgalom is megélnékülne. A beadvány élénk vitát keltett, melyben Rózsa Ignác, Perjait, Franz J. L., dr. Györgyevits és még többen részt vettek; a beadvány ügye azonban az e hó 25-én megtartandó rendes közgyűlésig elodáztatott.

Uj torna-csarnok. Rónay Jenő, kir. tanácsos, alispán, mint a „Torontál” helybeli regatta egyeslet elnöke, a mult hét folyamán, az egyeslet által emelni szándékolt torna-csarnok ügyében megkeresést intézett Krsztics János, helybeli polgármesterhez. A város a regatta és koresolyázó egyeslet jelenlegi helyét ugyanis csak 1892. évig engedte át használatra az egyesületnek, mely most azon kéréssel járul a városhoz, hogy a helyet végleg neki ajándékozza, mely esetben a koresolya-csarnokot lebontva, a jelenlegi regatta-házat oly módon fogná kibővíteni, hogy ahhoz egyemeletes középrész és még egy szárnyépületet csatol, melyben torna és vívó csarnokot rendez be, s azt naponként 3 órai és hetenként még külön fél napi használatra a gymnasiumi ifjuság korlátlan rendelkezésére bocsátja, a csarnok fenntartási költségeihez azonban a várostól is némi hozzájárulást kíván.

A nagy-kikindai megyei plantáge-kertet megvette a torontálmegyei gazdasági egyesület saját czéljaira 4078 frt 60 krért.

Műkedvelői előadás. Városunk szerb műkedvelői, kik nagy tevékenységet fejtenek ki a szerb színügy érdekében e hó 18-án hétfőn Preis-Javorski eredeti operettjét „A tavon” fogják másodízben a nagy-becekeréki közönségnek a városi színházban bemutatni. Mint értesülünk a darabban több előnyös változtatást eszközölt a szerző, s az énekszerepek is részben jobb kezekben vannak.

Iskolai értesítés. A nagy-becekeréki községi főgymnasiumban az 1890-91. isk. év folyó évi szeptember hó 1-én veszi kezdetét. A javító és pótló vizsgálatok augusztus hó 30. és 31-én délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig fognak tartatni. Ezen vizsgálatokra augusztus hó 29-én — a d. e. folyamában — tartoznak jelentkezni a javító vizsgálatra utasított tanulók, kik ez alkalommal tudják meg a vizsgálatok helyét s idejét. A beiratások szeptember hó 1—2 és 3-án reggeli 8—12 s délutáni 3—5-ig fognak megtartatni az igazgatói irodában és a gymnasium illető osztályaiban. A gymnasium I. osztályába a beiratások első két napján csak nagy-becekeréki szülők gyermekei fognak felvételt. Vidéki vagy más megyebeli szülők gyermekei az I. osztályba való felvételre csak a beiratások harmadik napján, az az szept. 3-án jelentkezhetnek, és a jelentkezés sorrendjében felvételt, míg a 60 tanulóra engedélyezett maximum el nem érik. A beiratások alkalmával minden tanuló tartozik fizetni: a) 2 frtot beiratási díj fejében, b) 1 frtot az ifjusági könyvtárra, c) 50 krt az évi „Értesítőre”. I. f. é. tandíj fejében fizetnek az I—IV. oszt. tanulók 8 frtot, az V—VIII. oszt. tanulók 10 frtot. Azon tanulók, kik rendkívüli tantárgyak tanulására is jelentkeznek, kötelesek az illető tárgyak után járó tandíjnak felét szintén a beiratás alkalmával lefizetni. A rendkívüli tantárgyak díjai egész évre: a franczianyelvé 10 frt; a rendkívüli rajzé 6 frt. Az ének tanításáért díj nem fizetetik. A rendkívüli rajzra I. és II. oszt. tanulók nem jelentkezhetnek. A felvételt kívánó tanuló a felvételre szülei, gyámja vagy ezek megbízottja kíséretében tartozik az igazgatónál és az illető osztálytanárnál jelentkezni. A gymnasium V. osztályába belépő tanuló szülője, illetőleg gyámja a beiratás alkalmával köteles kijelenteni, vajjon fia, illetőleg gyámja az 1890. évi XXX. t. cz. értelmében a görög nyelvet avagy az idézett törvény-cikk által meghatározott más tantárgyakat fogja e tanulni. Az V. osztályra jelentkező tanuló az irányválasztásra való tekintettel a görög nyelv helyett a következő tantárgyakból nyerneket rendes oktatást: a) a magyar irodalom bővebb megismertetése, kapcsolatban a görög remekírók műveinek ismeretével magyar fordításban s a görög irodalom s művelődés történet alapvonala; — b) a rajz (mértani és szabadkezű elemekkel). — A pálya, — illetőleg irányválasztásra vonatkozólag az 1883. évi XXX. t. cz. 26. §-a úgy intézkedik, hogy az oly gymn. tanulók, kik a görög nyelv és irodalom elhagyásával végezték középiskolai tanfolyamukat s tették le érettségi vizsgálatukat, a tudomány-egyetemek és egyéb főiskolák hittudományi, ugyyszintén bölcsészeti, történelmi és nyelvészeti szakaszaira (s a tanár-képzőintézet ugyanazon szakaszaira) föl nem vehetők. Ha azonban a görög nyelvből és irodalomból pótló érettségi vizsgálatot tesznek az idézett törvénytörvény rendelkezése reájuk nézve is érvényes. — Nagy-Becekerék, 1890 augusztus 13-án. Az igazgatóság.

Pályázat tanítónői állásra. A nagy-becekeréki közs. népiskolánál 400 frt fizetés 120 frt lakbér élvezete mellett megürlt rendes tanítónői állomásra pályázat nyitattik. A megválasztott, üresedés alkalmával magasabb fizetésre számíthat. Kötelessége az iskola-szék által reá ruházott osztály s a vasárnapi leányiskola sorszerinti vezetése. Megkivántatik a magyar és német nyelv szó- és írásbani tökéletes tudása. A magyar nyelven szerkesztett, sajátkezüleg írt, ke-

resztlevél, tanítónői oklevél, orvosi s eddigi szolgálatáról szerzett bizonyítvánnyal felszerelt, kellően bélyegzett kérvények 1890 augusztus 25-ig alólírothoz küldendők. Későbbi folyamodványok figyelembe nem vétetnek. Az állomás f. évi szeptember hó 1-én elfoglalandó. N. Becekerék, 1890 augusztus 13-án. Dr. Plecht Szilárd, iskolaszéki elnök.

Kereskedő ifjak egylete. A kereskedő ifjak egyesletének f. hó 10-én tartott választmányi ülésében elhatározott, hogy a tagoknak egy közövény által a következők hozatnak tudomásukra: A f. évi október 1-én kezdődő ingyen tartandó kereskedelmi tanfolyam következő napokon pont fél 9 órákor veszi kezdetét és pedig: Hétfőn kereskedelmi számtan és magyar levelezésben, szerdán könyvvitelben és pénteken váltófog- és német levelezésben. Azon urak kik e tanfolyamban részt venni szándékoznak vasárnap ünnepnapokon négy és öt óra közt az egyeslet helyiségében Lienerth titkár ural legkésőbb szeptember 21-ig magukat előjegyezni sziveskedjenek. Azok fölött a kik a tanfolyamot látogatják, az egyeslet helyiségében f. é. október 1-től egy előjegyzési könyv vezetetik és azon urak, kik háromszor egymástán a tanfolyamot ok nélkül elmulasztják, a hallgatók sorából töröltetnek. Az előadók kívánságára az illető tagoknak a szükségesnek talált gyakorlati füzeteket sajátjukból kell megszerezniök. Az esti tanfolyam 1891 márczius 31-én végződik. — Együttal minden tag felkératik, hogy a f. évi szeptember 21-én este 8 órákor az egyeslet helyiségében kezdődő és minden 2. látogatását vasárnapon tartandó felolvasások szorgalmas becsület ügyének jartsa, mivel különösen az egyeslettől távol eső felolvasó urak igen kellemetlenül éreznök magukat üres falak előtt felolvasásukat megtartani. — A felolvasó urak neve és felolvasásuk tárgya minden vasárnap a helybeli hírlapokban közhírré tétetik. A felolvasó urak es előadásuk tárgyának egész jegyzéke azon sorban melyben azok megtartatnak előre láthatólag szeptember kezdetén tétetik közhírré, ha t. i. minden ur felolvasása tárgyát addigra az egyeslet vezetőségének tudomására hozza.

A titkár.

A lippai állami középkereskedelmi- és polgári-iskola 1889-90. iskola évi értesítőjéből közöljük a következő adatokat. Mint rendes tanuló föl volt véve 152, tanév végén maradt 49. Ezek közül lett jelesrendű 22, elsőrendű 105, javítóvizsgálatot tehet 13. osztályismétlésére utasított 9. Az évszázó vizsgálat után jutalomban részesült 14 növendék. Érettségi vizsgálatot 8 növendék, ezek közül 2 jelesen, 4 jól és 2 elégségesen felelt meg. — Illetőségi helyszerint volt 60 lippai és 92 vidéki, anyanyelv szerint pedig volt 70 magyar, 37 német, 38 román, 4 szerb, 1 cseh és 2 tót. — A polgári iskolának volt ezenkívül 13 magántanulója, kik felsőbb engedély mellett vizsgáztak. — A tanári kar állott Dölle Gyula igazgatón kívül 6 rendes, 1 segéd, 1 rendkívüli, 2 óradíjas és 4 hittanárból. — Az iskolai könyvtár tartalmaz 510 művet, 849 kötetben. — Az intézet föl van szerelve a szükséges természettudományi, természettani, vegytani- és földrajzi eszközökkel, egy áruismeret- és egy gazdag éremgyűjteménnyel. — Az iskola lefolyt tanévi fentartása 10.930 frtba került. Erre fizetett az állam 9.955 frtot, a község 975 frtot. — A latin nyelv a polg. iskolában rendkívüli —, a franczia nyelv a középkereskedelmi iskolában rendes tantárgy. — A lippai állami középkeresked.-iskolát végzett tanulók törvény szerint mindazon kedvezményekben részesülnek, melyek a kereskedelmi akadémiát végzett tanulókat megilletik.

A dunagőzhajózási társaság tarifái és a gabona kivétel. A dunagőzhajózási társaság megváltoztatta tarifáit s így megváltoztatta tarifáit is, hogy számos fontos utirányban a hajón való gabonaszállítás sokkal többbe kerül mint a vasuton. Így például

egy métermázsa gabonának Csongrádból vagy Zentáról Bécsbe való szállítása hajón 10 krajczárral vagy 10 százalékkal kerül többé mint a magyar államvasutakon. Egy métermázsa gabonát a dunagőzhajózási társaság a melléklettel együtt 85 krért szállít Zomborból Bécsbe, a magyar államvasutak 80 krajczárért szállítják. A Tisza- és Béga-állomásoktól Fiumébe való direkt vasúti szállítás szintén jóval olcsóbb, mint ha a hajókat is igénybe veszik. Az osztrák-magyar államvasut 1 frt 95 krért szállít egy métermázsa gabonát Temesvárról Prágába, ellenben ha Bécsig hajón, onnan pedig vasuton szállítják Prágába 2 frt 4 krba kerül. A dunagőzhajózási társaság, mint a példák mutatják, alaposan megváltoztatta tarifáit s számos fontos utirányban lemondott a vasutakkal való versenyről, arra számítva, hogy nagy kivétel esetén a vasutak nem győzik a szállítást, minek következtében a kivétel jelentékeny része a magas tarifák ellenére is a hajókra lesz utalva.

Borzasztó halál. N.-Kikindán egy száraz malom iszonyatos módon tépte szét Nemesev Pávát. Atyja Nemesev Bogdán családjával együtt kint volt a szántóföldön, a házat pedig a 11 éves Pávára bízták, hol két kis malacot őrzött. Ezek valahogy a szomszédos száraz malomba kerültek, a hol Koczkar Tima lóval őrlött. A kis leány a malacok után a malom nagy kerekével futott el, hogy azokat onnét kiterelje, a nagy kerék foga azonban ruhájába akadt, s jajgatására a lovak megvadultak s rettenetes erővel rohantak a körben. Eközben a leányt a nagy kerék a követhajtó kis kerekhez hurcolta s itt irtóztató módon összetörte, mellkasát bezúzta, fejét szétmorzsolta, fogait kivette. Éktelenül szétroncsolva szédtek ki a szerencsétlen leány hulláját, mikor a lovakat meglehetett fékezni, a kerekék közül.

Hivatalos jelentés f. évi július hóban Nagy-Becskerek városában észlelt közegészségügyi viszonyokról. Városunk lakosságának száma az 1881. évi népszámlálás szerint körülbelül 20.000. Az összes elhaltak száma 60 a következő halálokkal: kanyaró 1, vörheny 8, hasihagymáz 1, veleszületett gyengeség 4, rángórcs 3, tüdőlob 2, tüdőgümőkór 7, szerviszívba 2, bélhurut 17, hashártyalob 1, idültveselob 1, agyvérömleny 1, aggkór 1, görvélykór 1, aggburoklob 2, bélrák 1, méhrák 1, májrák 1, vízbefuladt 1, napszurás 1, hasadt gerincez 1, foszfor-önmérgezés 1, bujakór 1. — Születés július hóban 15 jelentetett be. — Az egészségügyi viszonyok a jelentés hónapban kedvezőek voltak, csak a váltóláz és bélhurut léptek föl nagyobb számban, és pedig a tartós nagyfokú hőség és borzasztó rossz ivóvizünk következtében; míg a bélhurut 17 áldozatot addig a váltóláz egyet sem követelt. — N.-Becskerek, 1890 augusztus 6. Dr. Haidegger Lajos, s. k. vár. főorvos.

Törvénytörvényes csarnok.

A n.-becskereki kir. törvénytörvényes végtagválásainak sorrendje:

Aug. 23-án: Martinov Mita, gyilkosság. — Stojanov Zsiva és társai, súlyos testi sértés.

Mikor dobhatja ki a korcsmáros a vendéget? Mint az „U. L.” írja, ezzel a kérdéssel foglalkozott a napokban a m. kir. Curia. N. Antal korcsmáros F. Károlyt, miután a korcsmai helyiségből fölszólítás daczára ki-menni nem akart, erőszak alkalmazása mellett eltávolította, azonban az expedíció alkalmával megsérült. A b-gyulai tvszék a kidobott vendéget magánlaksértés vétsége miatt 5 frtra ítélte, a vendéglőst azonban a súlyos testisértés vétsége alul fölmentette, mert a korcsmáros jogosítva volt F. Károlyt kidobni s azért, ha az a kidobás közben megsérült, büntetés alá nem vonható. A buda-

pesti kir. tábla más nézetten volt, mert magánlaksértést nem látott fönnforogni és a súlyos testisértés miatt 8 napi fogházra ítélte a korcsmárost. A korcsma — így szól a királyi tábla indokolása — oly nyilvános helyiség, ahonnan a tulajdonos csak azon esetben van jogosítva rendőri vagy hatósági közeg közbenjöttével kiutasítani valakit, ha az rakoncátlan, botrányos, vagy a közrendet háborító magaviselete által arra okot szolgáltatott, mely körülmény azonban a jelen esetben sem nem állítatik, sem bizonyítva nem lett — midőn tehát T. K. N. A. fölszólítására annak korcsmaját azonnal el nem hagyta, a magánlak megsértésének vétségét el nem követte. Miután pedig igazoltatott, hogy panaszos a kidobás alkalmával súlyos testisértést szenvedett, ezért vádlott tettéhez mérten büntetendő volt. A m. kir. Curia a korcsmáros föllebezését az 1883. VI. törvényezikk 7. §-a alapján visszautasította.

Megbirságot csók. Még a tisztességes csók sincs mindenütt megengedve, bizonyoságot tesz erről a következő eset, mely Montréalban történt s nem kis feltűnést keltett. Gordon nevű fiatal angol, a ki egy odaváló család leányával jegyben jár, jegyesével e napokban sétálni ment a városi parkban. A szerelmek leültek egy félreeső padra és enyelgés közben megcsókolták egymást. Egyszerre előttük terem a rendőr felemelt botocskájával s a legerélyesebb tiltakozás daczára a mátkapárt elfogottnak jelenti ki, illetlen magaviseletük miatt. El is zártak s csak pár óra múlva szabadíthatták ki barátai: a szegény menyasszonyt a kiállott igazgatóság nagyon megviselte és azóta ágyban fekvő beteg. A völegény megjelent de Montigny bíró előtt s elmondta a történeteket, de minden mentegetőzése kárba veszett; a böles bíró, — igaz, hogy agglégény volt — Gordont 15 és a leányt 10 dollár pénzbírságra ítélte. Furesa eset biz ez, de még sem annyira kellemetlen, mint a minők még kétszáz évvel ezelőtt az áll-szenteskedő Amerikában történtek. Így feljegyzi a krónika, hogy Massachusets államában felakasztottak egy hajóskapitányt, mert hosszú utról jövet, a viszontlátás örömeiben nejt az utcán megcsókolta — vasárnapi napon.

VEGYES.

A hőség Amerikában az idén minden képzelet fölülmul. A mi kánikulánk válóságos gyermekjátékához, a mit az amerikai nap produkál. Ezer meg ezer ember pusztul el napszurás folytán; az állatok rakásra hullanak az utcán. Burlingtonban 106 (Fahrenheit) fok volt a meleg a napokban, St. Luisban 104 fok, Cincinnati, Milwaukee, Indianapolis mind 100 fokos hőségben szenvednek; ez a 100 fok tudvalevőleg 55¹/₂ fok Celsius és 44 és fél fok Reaumur. Legkeservesebb a chicagóiak sorsa. Ott még éjjel is majdnem oly szörnyű hőség van, mint nappal. Az üzlet mindenütt pang; a szabadban teljes lehetetlenség dolgozni. Száz meg száz ló hull el naponta.

Hozomány lista. Egy new-yorki ujság tudósítója azt a fáradságot vette magának, hogy összeállította az Egyesült-Államok 27 leg-gazdagabb hölgyének hozományát. A „partie” hajhászók figyelmébe ajánljuk a következőket: Green Hettle new-yorki hölgynek 40 millió saját vagyona van. Utána következnek Miss Elizabeth Darret D. 20 millióval, Hopkins Terry asszony és Hopkin asszony 20—20 millióval, Stewens Edwin asszony 15 millióval, Creun C. asszony 10 millióval, Cormick H. Mc. chicagói hölgy 10 millióval, Mr. Jakob Aston 8 millióval, Barton Ray philadelphiai hölgy 7 millióval, Scot A egy vasúti igazgató özvegye 5 millióval, Armourné asszony Chicagóban 5 millióval, Har-

rison Josefa, Ayer Josefa, Browne Jane, Dodge W. E. és Drexel A. Francis philadelphiai földbirtokos leányai 4—4 millióval, Coelet Róbert és Jaye asszonyok 3 millió dollárral, Terry asszony kis leánya meg 50 millió dollárral fog az új világ fele indítani.

Európa katonái. Az európai hatalmak huszonegy millió embert mozgósíthatnak háború esetén. Ennyire van fölveve összes seregeinek ereje, ha háborúban kell mérkőzni. Béke idejében is negyedfél millió ember hordja a fegyvert. Európa átváltozik kaszányává. A „Revue militaire suisse” francia katonai folyóirat az európai hatalmak hadseregeinek jelenlegi létszámáról a következő kimutatást közli: A béke létszám (a tengerészet nélkül) Oroszország 877.000, Franciaország 512.000, Német birodalom 492.000, az osztrák-magyar monarchia 210.000, Olaszország 110.000, Angolország 221.000, Törökország 182.000, Spanyolország 131.000, Hollandia 66.000, Belgium 43.000, Dánia 43.000, Románia 35.000, Svédország és Norvégia 33.000, Bulgária 32.000, Görögország 26.000, Portugál 24.000, Szerbia 13.000, Svájcban csak a keretek vannak meg. A hadi létszámok: Német birodalom 4.200.000, Franciaország 4.108.000, Olaszország 2.626.000, európai Oroszország 2.600.000, az osztrák-magyar monarchia 2.181.000 ember. Ha csak az első rendű csapatokat vesszük, akkor Oroszország 1.640.000, a német birodalom 1.000.000, Franciaország 960.000, az osztrák-magyar monarchia 940.000, Olaszország 610.000 emberrel rendelkezik.

Ugató gyermekek. Zorubov porosz gróf, okleveles orvos tanulmányozni akarta a pró gyermekeken, hogy mivé fejlődnek, ha a világtól, az emberektől teljesen elzárva, emberi hangot nem halva, minden nevelés nélkül növekednek fel. Ezért szegény szülőktől négy csecsemőt vett, egy süket-néma dajkát fogadott melléjük s az által neveltette a kicsinyeket, kik nemesak a külvilágtól, hanem egymástól is el voltak zárva külön külön helyiségekbe. Nem láttak soha senki mást mint dajkákat, ki különben igen jól bánt velük, gondosan táplálta és ápolta őket. Beszélni a gyermekek természetesen nem tudtak s csak ugatás formájában hangokat hallattak s állatok módjára rohantak az ételekre. A dolog sokáig titokban maradt, nemrég azonban a gróf a vádlottak padjára került, de mivel kimutatta, hogy rossz szándéka nem volt a gyermekekkel, hanem csak tanulmányozni akarta fejlődésüket, a törvénytörvényes felmentette őt. Ez a különös eset nem az első a világon, mert már Herodot ir egy fáraóról, a ki meg akarván tudni: mi az embernek ősi nyelve, két gyermeket toronyban neveltetett, néma dajkákkal. A gyermekek, mikor végre maguktól beszélni kezdtek, az egyiptomi legenda szerint szittya nyelven szólaltak meg.

Hogy büntették a múlt században a sikkasztót? 1771-ben Kecskeméten egy Somodi nevű szenátort fejezték le sikkasztás miatt. Ezen szerencsétlen Somodi nevű szenátor igen nagyesszű embernek tartott, azonban nem tudni, hogy szorongató körülmény e, vagy talán az átkozott pénzzomjzás arra vette őt, hogy a városházánál ugynevezett tartalék-pénztárban levő pénzüsszegeből mindössze 33, azaz harminczhárom forintot elorozott, de mivel ezen tartalék-pénztár mint valamely rejtkehelyre tett szentség, alig szokott néha-néha valamely felügyelő szenátor által megnézetni, innen a Somodi süvegére tapadt pókháló tüstént elárulta a tiltott helyen járást és kérdőre vonatván, a bizonyosan ily gonoszságban kevés gyakorlottsággal bíró ember feltűnő zavarba jött és büntetést cs khamar megvallotta. A városház udvarának kapujában feje vétetvén, azon dombos helyen temettetett el, hol később, a mai időben ugynevezett Rávágyi külváros épült.

G A Z D A S Á G.

A »Torontál« melléklete.

A zónatarifa első éve.

A m. kir. államvasutak vonalain Baross Gábor keresk. minster által 1889. év augusztus hó 1-én életbe léptetett zóna rendszerű új személydijszabás első évi eredményeit alábbi számadatok elég fényesen tüntetik elő. Összehasonlítással az előző év ugyanazon időszakát véve, szállítattott a m. kir. államvasutakon 1889 augusztus 1-től 1890 július 31-ig, illetve 1888-1889. ugyanazon szakában:

1889-1890-ben	1888-1889-ben
utas 13.060,751	5.186,227
podgyász drb 603,060	456,759

vagyis az utasok számára a zónatarifa életbeléptét követő első évben 7.874,524-gyel növekedett, a mi 151,8% szaporulatnak felel meg. A feladásra került podgyászok száma 137.211 darabbal szaporodott, vagyis a növekedés 29,5 százalék.

A főt kimutatott 13.560,751 utasból 7.385,131 esik a szomszédos és 5.675,620 a távolsági forgalomra; az előző évre nézve elkülönítést nem eszközölhetni, miután az előbbi díjszabás ezen megkülönböztetést nem ismerte.

A személyforgalom bevétele a zónatarifa életbeléptét követő és az azt megelőző évben a következő volt:

1889-1890-ben	1888-1889-ben
a személyszállításhoz 10.627,676 frt	8.777,179 frt
a podgyászszállításhoz 558,645 „	361,109 „
Összesen 11.186,321 frt	9.138,288 frt

A zónatarifa életbeléptét követő első év bevételi többlete tehát 2.048,033 forint, a miből a személyszállításra 1.850,497 frt a podgyászszállításra 197.536 frt esik, a mely többletben befoglaltatik a szállítási adó többlete.

A személyszállítás bevételi többlete e szerint 21.1 százalék, a podgyászszállításé 54.7 százalék, az egész személyforgalmi átlag 22.4 százalék.

A zónatarifa életbe lépte óta számos bírálatot hallottunk, melyek rendszeresen azon következtetéssel végződtek, hogyha ezen rendszer Magyarországon esetleg kedvező eredményekkel jár is, az más viszonyok közt mégis aligha válnék be. Igaz, hogy minket is első sorban az érdekelt, hogy az új rendszer nálunk váljék be, a mi mint a fenti számokból látható, teljes mértékben be is következett; mindamellett azonban bátran állíthatjuk, hogy ezen személydijszabási rendszer másutt is megtermi gyümölcsét, önként érthetőleg azon az alapon, a mint az nálunk történt, mert az eltérések következményeire senki sem vállalhat felelősséget.

Azon agály, hogy a zónatarifa életbeléptetése következtében az üzemi kiadások emelkedni fognak és ez alig igazolható áldozatokat kíván a vasutaktól, alap nélküli volt, mert eltekintve attól, hogy egy forgalmi vállalatnak sem lehet hivatása, hogy magát a közönség által való igénybe vételtől elzárja, minden forgalmi vállalatnak észszerűen csak az lehet feladata, hogy minél nagyobb üzletet csináljon azaz a vasut fejlessze személy- és áru forgalmát, mert az az ő üzlete.

Azon ellenetés pedig, hogy a zónatarifa életbeléptetése az utazás kényelmességét megsemmisítette, egyáltalán helyt nem álló, mert jogosan megkívánható kényelemről gondoskodva van, a ki pedig kivételt akar, annak azt meg is kell fizetnie. A ki magát többnek véli másoknál, fizessen is többet. Különös az, hogy ezen ellenetést ép azon országokból hallottuk, a melyekben az utazás kényelme csak a regékben található meg, a kényelmetlen utazás drágasággal párosul. Ha nálunk itt-ott mutatkoznék is némi kényelmetlenség, legalább olcsón utaznak az emberek, a mi bizonyára jobb, mint kényelmetlenül és drágán utazni.

A magyar államvasutak nagy nehézségek és sok akadály között teljesítik hivatásukat; nem hisszük, hogy a föld kerekén volna hálózat, mely annyi különböző és sok tekintetben gyenge vonalból állana. És ez a hálózat, mely a jövő évben már nyolcezer kilom. éternél nagyobb lesz, folyton javítja pénzügyi helyzetét, a nemzetnek közgazdasági előnyöket és hasznot nyújt; képvisel és megold magyar nemzeti feladatokat, egy szóval oly tényezője a közélet legtöbb célja elérésének, melynek jelentőségét alig lehet megbecsülni.

Nem is lehetett ama ellenetéseknek más okot tulajdonítanunk, mint az elfogultságot és rosszakaratot.

Az elért fényes eredmények azonban máris meggyőzhették a kételkedőket. Ez üdvös reform hatása a külvilágban is mindenütt nyilvánul. Belgium, Ausztria, Románia, Oroszország és Svédország szintén a zónatarifát hozzák be, Hollandia és Svájc is ezt tenni szándékozzák. Csak Németország vonakodik az olcsó személy-díjtételeket meghonosítani, mi által a szegényebb osztály a vasut használatától majdnem egészen ki van zárva. Ott is azonban „Zónatarifa, vasuti reform-egylet“ czimvel egyesület alakult, mely a vasuti szállítás egységessé tételét és egyszerűsítését tűzte ki feladatául. Ez egyesület a zónatarifa behozatala tárgyában máris mozgalmat indított. Javasolja, hogy a személy-szállításnál a következő díjak szedessenek:

Helyi és szomszédos forgalom	25 kilom. távolságig	50 kilom. távolságig	50 kilométeren túl bármely távolságban
------------------------------	----------------------	----------------------	--

III. oszt. 10 fillér 25 fillér 50 fillér 1 márka
II. oszt. 20 fillér 50 fillér 1 márka 2 márka
I. oszt. — 2 márka 4 márka 6 márka

Minden más díjtétel eltöröltetik; kézi-podgyász szabad. Minden feladásra kerülő podgyász darab után 50 kg. súlyig 50 fillér legyen fizetendő. A menetjegyek ép úgy, mint a levél bélyegek mindenütt beszerezhetők legyenek. A felhívás arra utal, hogy a díjtételek leszállítása és egyszerűsítése által az utazás eddig nem sejtető módon fog növekedni. Az egyesület Magyarországra hivatkozik, hol a zónatarifa behozatala óta az utasok száma 275 százalékkal emelkedett, a bevétel 21.5 százalékkal növekedett, a nélkül, hogy a kiadások lényegesen emelkedtek volna; ez által a zónatarifa az ország áldásává és az államra új jövedelmi forrássá vált.

A német szomszédok e mozgalma leg-összintébb elismerése Magyarország azon diadalának, melyet a zónatarifa életbeléptetésével aratott!

KÜLÖNFÉLÉK.

Zöldbabot és tököt télire eltenni következőleg lehet legjobban. Lehetőleg ép zöldbabot meg kell mosni s mint a főzéshez szokás feivagdálni s megmosni, egy kiló babra egy fél kiló sót számítva egy tálba besózni s két óráig így állni hagyni, időközönként felrázni. Ezután széles száju üvegeket hólyagos papírral bekötve, száraz és hűs helyre kell tenni, hol tavaszig eláll a bab. Használat előtt este vízzel kell kimosni s másnap reggelig vízben hagyni és épp úgy megfőzni mint nyáron; ize kitünő. A tököt meggyalulva, épp úgy kell besózni mint főzés előtt szokás, egy óra mulva kinyomva jól levét, széles száju üvegekbe téve, tetejére kevés zöld kaprot kell adni, nagyon gyenge savanyu ecetesvízzel az üveget megtölteni, hólyagpapírral bekötve gözbe kell tenni s 54 perczig főzni hagyni. Kihülés után száraz hűvös helyre eltéve, egész télen megtartja ízét és színét.

*
A ludak koppasztásáról. „Minden dolognak két oldala van,“ így a ludak koppasztásának is. A tenyésztők egy része mellette, más része

ellene van. A míg a koppasztás által nyert, igen értékes termék kívánatosabb, addig a tenyésztők legnagyobb része a koppasztás mellett lesz, ekként áll a dolog sok vidéken, így Cseh- és Morvaország ludtenyésztést űző kerületeiben. Itt a lud husát a tenyésztő csak alárendelt jelentőségűnek tartja; mert vagy felhasználja a háztartásban vagy nagyon olcsó áron tudja eladni, s így, ha a koppasztás által nyáron át nem kapott volna meglehetősen tollnyereséget, az esetben a felnevelési költségek szembetűnő veszteséggel járnának. Hogy az állatok tulságos erős koppasztása nem czélszerű, az tagadhatatlan; ha azonban tekintetbe vesszük, hogy jó etetés mellett a tollaknak egy része 8-10 hét mulva annyira érett, hogy elhal és kihull, így a ludtenyésztés jövedelmének egy része hasztalanul elveszne. A ki tehát azt akarja, hogy ludjai különös dus etetés nélkül nemsokára leolthatók legyenek és a ki őket a kinoktól megakarija menteni, de nem akarja őket veszteséggel tenyészteni, annak azt tanácsolhatjuk, hogy időnkint, körülbelül 8 hét lefolyta után, összes ludjainak tollazatát át kiterjesztett ujjakkal menjen végig, és pedig a tollak fekvésével ellenkező irányban. Így a kifejlődött, kihulló félben levő tollakat ugyszólván kifésülheti az ember, mielőtt a lud elvesztené azokat. A nyert tollak a fáradságot és időt visszafizetik. Határozottan káros a koppasztás azonban olyan állatoknál, melyeket tenyésztésre használunk, vagy azt akarjuk, hogy szépen kifejlett példányok legyenek.

*
A denevérek hasznos volta. E szegény állatok, a hol csak szerit tehetik, mindenütt üldözni szokták az emberek; pedig mily roppant hasznára vannak azok a földművelésnek a számos kártékony éjjeli rovarok kiirtása, pusztítása által. A denevérek rovarokkal s névszerint: éjjeli lepkekkel, éjjeli szunyogokkal, agyagfűrókkel stb. táplálkoznak, melyek mindnyájan ellenségei a növényzetnek. Ezen állatokat annál hasznosbáknak kell tekintenünk, minthogy azokat semmi más állatok nem pótolják ezen éjjeli munkálkodásokban és pedig annál inkább szívelnünk kell azokat, ha figyelembe vesszük az éji rovaroknak jobbára éjszakának idején való tenyészését és petelerakását. E mellett az üldözött denevérek vagy bőregerek tisztítják a házak fedeleit, ólakat, istállókat, aklokat stb. a legyekről, bögölyökről és pókokról stb.

*
Sok évi megfigyelés. — Emésztési gyengeségeknél és étvágyhiánynál, általában minden gyomorbetegségnél, a valódi „Moll féle seidlitzporok“ bizonyultak legsikeresebbeknek a többi szerek fölött, mint gyomorerősítők és vertisztítók. Egy doboz ára 1 frt. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. k. udv. szállító által, Bécs I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerészekben határozottan Moll-féle készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.
Főmunkatárs: Kp. Kovács László.

VASUTÜGYEK.

(Szab. osztrák-magyar államvasut-társaság.)

Külön kéjvonatok a Szt.-István ünnepnap alkalmából. — A szabad. osztrák-magyar államvasut-társaság a Szt.-István ünnepnap alkalmából f. hó 18., 19. és 20-án a rendes személyvonati menetárok mellett, azonban az utazó közönség kényelmére való tekintettel a közönséges személyvonatoknál gyorsabban közlekedő külön kéjvonatokat fog indíttatni Pozsonyból, Szegedről és Temesvárról-Budapestre a következő menetrend szerint:

Pozsony indulás augusztus 19-ről 20-ra éjjel 12 órakor; Budapest érkezés augusztus 20-án 5 óra 28 percz reggel.

Szeged indulás augusztus 19-én d. u. 5 óra 25 perc; Bpest érkezés augusztus 19-én 7 óra 22 perc este.

Temesvár indulás augusztus 18-án este 9 óra 45 perc; Budapest érkezés augusztus 19-én 5 óra 35 perc reggel.

Ezen vonatok az illető menetrend-hirdetményben kiténtetett közbenső állomásokon is megfognak állapodni.

*

F. évi aug. hó 15-én a garam-ipolyvölgyi vasut Csata és Zéliz állomásai között a 25. sz. km-ben „Garam-Damásd“ megállóhely megnyitják. Az esztergom-nána-lévai vonal vegyes vonatai ezen megállóhelynél utasok fel- és leszállása végett feltételesen meg fognak állani. — Az indulás Garam-Damásdról Esztergom-Nána felé reggel 6:38 és délután 5:40-kor, míg Léva felé reggel 7:29 és délután 1:57-kor történik. Közelebbi adatokat a kifüggesztett hirdetmény tartalmaz.

*

Az 1890. évi augusztus 1-én két közjegyző jelenlétében Bécsben eszközölt sorolás alkalmával következő 6242 darab 3 százalékos kötvény (régi hálózat) huzatott ki:

1. kibocsátás:

számtól	számtól	számig
35301	35400	számig
43801	43900	"
50111	50200	"
84701	84746	"
96201	96300	"
135395	135400	"
145101	145200	"
148001	148100	"
148901	149000	"
155601	155700	"
161801	161900	"
185261	185300	"
186901	187000	"
238701	238800	"
239301	239400	"
258701	258800	"
260401	260500	"
271101	271200	"
272801	272900	"

2. kibocsátás:

számtól	számtól	számig
327401	327500	számig
328701	328800	"
333101	333170	"
363001	363100	"

3. kibocsátás:

számtól	számtól	számig
375101	375200	számig
385721	385800	"
388401	388500	"
400401	400455	"
431301	431400	"
460355	460400	"
463101	463200	"

4. kibocsátás:

számtól	számtól	számig
477401	477500	számig
526201	526300	"
544801	544845	"
552365	552400	"
553001	553100	"
560001	560100	"
560101	560200	"

5. kibocsátás:

számtól	számtól	számig
567601	567633	számig
568401	568500	"
601501	601600	"

6. kibocsátás:

számtól	számtól	számig
617501	617600	számig
651001	651100	"
665501	665538	"
670701	670800	"
674801	674900	"

7. kibocsátás:

számtól	számtól	számig
694401	694500	számig
698301	698400	"
704901	705000	"
728101	728141	"
732301	732400	"

8. kibocsátás:

számtól	számtól	számig
769901	770000	számig
784001	784096	"
792801	792900	"

9. kibocsátás:

számtól	számtól	számig
836001	836100	számig
849001	849100	"
851901	852000	"
874601	874700	"
887801	887900	"
906901	907000	"
905201	905300	"
925401	925500	"
949401	949500	"

10. kibocsátás:

számtól	számtól	számig
1019001	1019100	számig
1022501	1022600	"
1046401	1046500	"
1057401	1057500	"
1078001	1078100	"
1079201	1079260	"
1104801	1104900	"

Ezen kötvényeknek 500—500 frankkal való beváltása 1890. évi szeptember 1-től kezdve történik, mely napon a tőke kamatozása megszűnik.

A kisorsolt kötvények, valamint ezen kölesönök szelvényeinek kifizetése Bécsben a társaság főpénztáránál, I. Schwarzenbergplatz 3. szám alatt, Budapesten a társaság főpénztáránál VI. Terézkerut 62. szám alatt történik.

Hirdetések.

417. sz. b. v. 1890.

(287—1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a török-becei tekintetes kir. járásbíró, 2192. polg. 1890. számú végzése által Reiter Ignác t. becei lakos végrehajtó javára Varadinacz Dusan és társai beodrai lakosok ellen hátr. 44 forint tőke, ennek 1890. év április hó 10 napjától számítandó 6 százalékos kamatai s eddig összesen 36 frt 72 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 353 frtra becsült 9 db ló, 4 kocsis és lószerszámból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2499. polg. sz. 1890.

kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Beodrán a község házában leendő eszközésére 1890. évi augusztus hó 26-ik napján d. e. 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igényezőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Török-Becsén, 1890. évi július hó 14. napján. Rankovits István, kir. bírósági végrehajtó.

1112. sz. kg. 1890. Csenta község elöljáróság.

Árlejtési hirdetmény.

Csenta községében felépítendő iskola tárgyában f. évi és hó 7-én megtartott árlejtés eredménytelen maradt, ennél fogva új árlejtés megtartására határnapul folyó évi augusztus hó 21-ik napjának d. e. 9 órája tűztetik ki.

A feltételek Csenta község jegyzői irójában bármikor betekintheők.

Csenta, 1890. évi július hó 8-án

Nappholz Gyula, Vidics Antal,
jegyző. (284—2.2) bíró.

1280. sz. házk. 1890.

(286—1.1)

Idézés.

Vitolics Gyóka ismeretlen helyen tartozkodó házközösségi tag az 1885. XXIV. t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítása 18. §-ához képest felhívatik, hogy a Vitolics-féle 25. számú házközösség megszüntetése ügyben Baránda község házához 1890. évi szeptember hó 30. napjának d. e. 8 órájára kitűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjen meg, vagy pedig a részére Dobrovics Lyuba barandai lakos személyében kinevezett gondnokot c. élszerű képviselőt nézve kellően utasítsa, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa.

Antalfalva, 1890. július 30. — Groszoreán, házk. főszolgabíró.

Legfinomabb
Esonfledepapír
Adria

ÁRA:
DODZONKÉNT 1FR.

RIGLER JÓZSEF EDE
levelhorítók és papíremű-gyár

BUDAPEST.

Kapható minden papírüzletben.

Nagy-Becskereken:

Ploitz Fer. Pál

könyv-, mű-, zenemű-, papír-
és írószerek kereskedésében
Hunyadiutca 10.

8461. sz. tlkv. 1890.

(292—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-beeskereki kir. tszék mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Lapadat Evdokim mint a román-szárcsai görög keleti egyházközség gondnoka végrehajtónak, Mojsze Meila r.-szárcsai lakos végrehajtást szenvedő elleni 33 frt tökékövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a n.-beeskereki kir. tszék kerületében lévő R.-Szárcsa községi 48. sz. tjkvben foglalt 674. hrsz. 2 hold szántónak végrehajtást szenvedett megillető négyötöd része 315 forint kikiáltási árban özv. Mojsze Pétra javára bekebelezett özvegyi jog fenntartásával 1890. évi október hó 18-ik napján délelőtt 10 órakor R.-Szárcsa községében tartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni azzal, hogy a mennyiben az ingatlan oly áron adtnék el, mely a fenti szolgalmat megelőző 600 frtot tevő jelzálogi követelés fedezésére elégségesnek nem mutatkoznék, az árverés hatálytalanná válik és az ingatlan a kitűzött határnapon a szolgalmi jog fenntartása nélkül újabban el fog árvereztetni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10 százalékát vagyis 31 forint 50 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított előismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. tszék tlkvi irattárában s R. Szárcsa községelőjáróságánál megtekinthetők.

Kelt N.-Beeskereken, a kir. tszék mint tlkvi hatóságnál 1890. évi július 10-én. — Kiss Sándor, egyes bíró.

2142. szám polg. 1890.

Hirdetmény.

A n.-beeskereki kir. törvénytörvényes polgári osztálya mint az 1881. évi 41. t.-cz. szerint illetékes birtokbíróság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a temes begavölgyi vízszabályozási társulat építési céljaira szükségelt és szerb-bóka község 107, 164, 25, 250, 125, 342, 344, 358, 432, 43, 133,

134, 458, 131, 132, 1001, 136, 35, 337, 361, 337, 339, 335, 340, 353, 350, 349, 326, 55, 212, 446, 723 számú tjkvekben Velyko Stepan, Piszárov Isza, Jurisin Miska, Jurisin Mita és Tyira, Jurisin Alexa, Pálnikás Anna, Ilkits Mása, Kaplányi Imre és Farkas Erzsébet, Farkas Kotta, Gyuritsin Glisa, Gyuritsin Isza, Gyuritsin Partenie és társa, Gyuritsin Lázár és társa, Ilievics Sándor, Gyurits Tósa és társa, Petrov Drága és társai, Stumpfegger Lidia, Gyurits Tadea és társai, Eremits Midin és társai, Urosev Mita, Urosev Lyuba, Urosev Mita, Urosev Lyuba, Urosev Mita és társai, Gyurits Tósa, Rief Péter, Szekulics Tima, Vécsanszki Zsiva, Vécsanszki Vászta, Ivanovits Steva és társa, Bóka község, Szubits Zaka és társa, Csolits Luka és Ruprecht Erzsébet tulajdonán felvett területekre nézve a kártalanítási eljárás mai napon fentti szám alatt kelt végzésünkkel elrendeltem, tárgyalási határidőül 1890. évi augusztus hó 30-ik és következő napjainak mindenkor délelőtti 9 órája Szerb-Bóka községében illetve a kisajátított területek helyszínén (gyülekezési hely Szerb-Bóka község háza) kitűzött s fogantatására nézve Ivkovits Péter kir. tszéki bíró egy tollnok kíséretében kiküldetett. — Ezen tárgyaláshoz a tlkvi tulajdonosok, a kisajátított és kártalanítandó területekre nyilvántartási jogot nyert érdekeltek, azzal idéztetnek meg, hogy elmaradásuk az érdemleges határozat hozatalt nem gátolja, továbbá hogy a távollévő és ismeretlen érdekeltek Manojlovits Miklós n.-beeskereki ügyvéd személyében kinevezett ügygondnok által levén képviselendők, a tárgyaláshoz meg nem jelenés és az egyéni külön értesítés netáni elmaradása esetében igazolásnak helye nincsen.

Kelt N.-Beeskereken, a kir. tszék mint polg. bíróságnak 1890. évi június hó 13-án tartott üléséből. — Zsiros, elnök. Exler, jegyző. (278 - 33)

1131. sz. kig. 1890.

(285—1.1)

Árverési hirdetmény.

Bassahid községi képviselő testületének f. évi 47. számú kelt határozata alapján és Torontál vármegye tekintetes alispáni hivatalának f. évi 28088. szám alatt kelt rendelete folytán ezennel közhírré tétetik, miszerint 50 mázsa ocska vas 10 mmáza makulatur papír és egyéb ocska tárgyak u. m. vaságyak, főziedények és egyebek nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek 1890. évi augusztus hó 24-ik napjának reggeli 8 órakor készpénzfizetés mellett elárvereztetnek. Miről a venni szándékozók ezennel meghívotnak.

Bassahid, 1890. évi augusztus hó 7-én. — Popov Arsen, bíró. Muzslai Lipót, h. jegyző.

6096. ig. 636. m. o. 1890.

(290—2.1)

Zárt ajánlati tárgyalás.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. minisiter ur folyó évi 34299.-V.-14. sz. a. rendeletével engedélyezni méltóztatott miszerint a Temes folyó balparti töltése és annak padkája a saághi állami uttól a cseb-zai hidig kiegészítessék 34695.5. m.³ földmozgalommal, úgy nem különben az előbbivel párhuzamosan a jobbparti töltés és padkájának a saághi hiddől Maczedonia-Rudna határáig 67466.7 m.³ földmozgalommal, mely munkálat fogantatásának céljából az 1890. évi szeptember hó 1-ső napjának d. e. 10 órájára a Temesbegavölgyi vízszabályozási társulat hivatal helyiségében zárt ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Felhivatnak ennél fogva vállalkozni kívánók, hogy ajánlataikat a társulat igazgatóságához czimezve a kitűzött nap, időben és helyen annyival is inkább mutassák be, miután a később beérkezett ajánlatok valamint a táviratilag bármikor beérkezett ajánlatok egyáltalában figyelembe vétetni nem fognak.

A munka biztosítása egységárok alapján történik és tekintve, hogy az elhordási távolságok változók, az alólirt igazgatóságnál ajánlati üzlapok kaphatók, melyben az ajánlattevő az egységárokát kitöltheti.

Az ajánlatához a felajánlott vállalati összeg 5 százaléka mint bánatpénz esatolandó.

A szóban levő műszaki művelet és feltételek a társulat műszaki osztályánál a rendes hivatalos órákban naponta megtekinthetők.

Temesvárott, 1890 augusztus 12. Temesbegavölgyi vízszabályozási társulat igazgatósága.

25. sz. főgym. 1890.

(291—2.1)

Pályázat.

A nagybeeskereki városi főgymnasiumnál üresedésben levő az 1890-91. tanév elején választás útján betöltendő tornatanítói állásra ezennel pályázat hirdettetik.

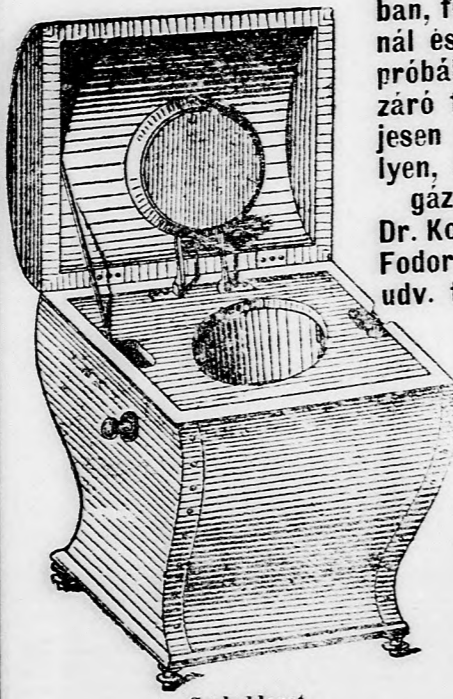
Ezen állással évi 200 frtnyi fizetés van egybekötve. Megjegyeztetik, hogy téli tornacsarnok hiánya miatt télen át a tornatanítás szünetel.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik a fennjelzett állásra pályázni szándékoznak, hogy a tornatanítói okleveleikkel és eddigi szolgálataikat igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényüket f. é. augusztus hó 25-ig a polgármesteri hivatalhoz czimezve nyujtsák be.

N.-Beeskereken 1890 aug. 14-én

Krsztics János, polgármester
mint a főgymn. bizottság alelnöke.

Pot de chambre.

Szobaklozet.

Légmentes-hygiénikus**zárófödél**

(Siemang - Guttman szabadalma.)

Minden államban szabadalommal ellátva.

Klozetek, nyílt árnyékszék, éjjeli edények, szoba-klozetek számára. Szállodákban, kórházakban, fürdőintézetekben, vasutaknál és számos magánosoknál kipróbálva. Minden ily légmentes záró födéllal ellátott edény teljesen szagtalan s abból semmilyen, az egészségnek ártalmas gázok el nem távozhatnak. Dr. Korányi Frigyes kir. tan., Dr. Fodor József és Dr. Wiederhofer udv. tan. egyetemi tanárok a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak ez új találmány egészségügyi fontosságáról és kiváló cél-szerűségéről.

Az egyedüli gyártási jogot bírja:

ZELLERIN MÁTYÁS

cs. és kir. udv. szállító
Budapest, nagydiófa utca 14. szám.
Képes árjegyzékek bérmentve küldetnek.
Elarusítók keresetnek. 1894

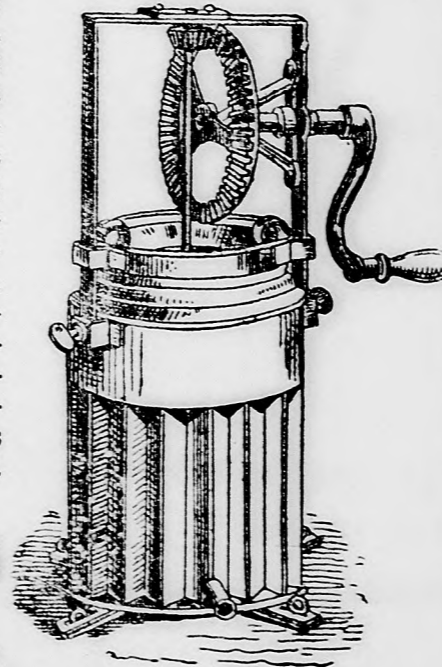
Uj, o. nan javított

VAJKÖPÜLŐ

(VÁSÁRHELYI szabadalma.)

Három perc alatt a legegyszerűbb kezelés mellett édes tejből, tejszín- vagy tejfölből a legízletesebb tea-vaj készíthető. Kitüntette a bpesti orsz. kiállításán 1885-ben, a budapesti orsz. gazdasági egyesület, továbbá

a berlini tejbérlők nagy egylete és az augsburgi orsz. gazdasági egyesület által megvizsgálva és kitüntette. 10-12% megakartítás és jobb minőségű vaj. A vaj tartósabb. A visszamaradó édes tej a háztartásban még használható. A készülék még emulatiohoz is nagyon kitűnő és ezért a budapesti m. kir. vegytani kísérleti állomás által ki lett tüntette.

3040. sz. I. 1890.

Pályázat.

Tarras községben elhalálozás folytán üresedésbe jutott jegyzői állásra pályázat nyitattik.

Ezen állás 540 frt évi fizetés, szabad lakás, 13 hold és 201 ööl adómentes föld élvezési javadalommal lévén összekötve, felhivatnak az ezen állásra pályázók, hogy az 1886. évi XXII. t. cz. 74. §-a értelmében felszerelendő kérvényüket a választást megelőző napig aláírott főszolgabíróhoz nyújtsák be.

A választás f. évi augusztus hó 26-án reggeli 9 órai kezdettel Tarras község házában fog megtartani.

Kelt Török-Becsén, 1890. évi július hó 27-én. (379-33)

Gróf Bethlen Miklós, főszolgabíró.

3460. sz. kig. 1890.

(288 3.1)

Pályázati hirdetmény.

A nyugdíjazás folytán üresedésbe jött szerb-párdányi községi jegyzői állomáshoz, melylyel 197 frt 50 kr. készpénz fizetés, természetben járuló 4 ööl kemény tizifa, s annak ingyenes szállítása 40 pm. tiszta buza, 6 mezei boglya széna, 6 ööl szalma, 2 hold földnek hasznélvezete, 3 drb marhának tartása és szabad legeltetése; a község házában 4 szobából, konyhából, éléskamrából, széna szinből, egész padlásból álló lakás, továbbá a fél házi kertnek és 1/3 rész udvarnak használata, 40 frt utiátalány és a szabályrendeletileg megállapított munka és napidíjak vannak egybekötve, — betöltésére pályázat nyitattik, és felhivatnak mindazon egyének, kik az 1881. évi I. tcz. 6 §-ában körülírt minősítvényvel bírnak, s a magyar-, német- és szerb nyelvben jártasak, hogy a f. évi szeptember hó 16-án d. e. 9 órakor Szerb Párdány község házában megejtendő választást megelőző napig kellőleg felszerelt pályázati folyamódványait alólírt főszolgabírói hivatalhoz benyújtsák, mert a későbbben érkezettek tekintetbe vétetni nem fognak.

Kelt Párdányban, 1890. évi augusztus hó 10. — Torontál megye párdányi főszolgabírói hivatala.

Iskola idényhez.

Jó házból való 2 leányt, kik a helybeli női zárdát, vagy két fiút, kik a gimnasiunot látogatni akarják, elvállalok teljes ellátásra. Bővebbet egyezkedés szerint.

Nagy-Becsereken, 1890 augusztusban.
Ozv. Jankovich Paulina,
(289-2.1) Gizella-part, Filkovich-féle ház 461. sz.

Mattanovich Formos

Nagy-Becsereken
Temesvári utca, saját ház,
ajánlja (283-3.2)

kitünő, jó baranyai
fehér és vörös borai raktárát
hektoliter és liter szerint.

Szabadalmat

uj találmányokra közvetit minden államban
Benedek Lajos és társa
szabadalom-irodája
Budapest
Museum-körut 10. sz.

A magas ministeriumtól a feltalálók bizalmába ajánlva. — A szabadalom-szerzés évenként több mint 500. (242-12.2)

Groszmann Zsigmond

okl. mérnöknek

**m ű s z a k i i r o d á j á b a n
Nagy-Becsereken**

belvizlecsapolási, földmérési, tagosítási, nemkülönb a magasépítészet körébe tartozó bármimemű munkák utólagos és mérsékelt díjazás mellett elvállaltatnak. (129-52.18)

IRODA: Begasor, Sinkay-féle ház, a gőzhajózási ügynökség mellett.

A nagy-szebeni földhitelintézet ad jelzálogkölcsonöket

ház- és földtulajdonosoknak ugy a városban mint a vidéken levő ingatlanokra, ezeknek megbecsült értékük fele részéig és 100-zal osztható összegekben és pedig:

1. Az intézet által felmondhatlan kölcsonöket törlesztésre, melyek a kamatokon és bezárólag a jutalékon kívül még azon töketörlesztést is magában foglalják, melyek a kölcson tartamidejének megfelelnek:

a) 2000 frtnyi legesekeleyebb összegekben 5 7/10 %-ra, bezárólag a jutalékkal, 76 félévi 3 frt 25 krnyi részlettörlesztés mellett vagy a jelzálog minősége szerint; b) 1000 frtnyi legesekeleyebb összegekben 6 3/10 %-ra bezárólag a jutalékkal, 61 félévi 3 frt 75 krnyi részlettörlesztés mellett minden 100 frt kölcsonért.

2. Felmondható kölcsonöket 300 frittól egész 1900 frtig 6 3/10 %-ra, kamat és jutalékkal együtt, 35 félévi 4 frt 75 krnyi részlettörlesztés mellett minden 100 frt kölcsonért.

A kölcsonök készpénzben fizettetnek ki, és a kölcsonvevőnek szabadságában áll, tartozását a meghatározott törlesztési idő előtt vagy egészben vagy részben visszafizethetni.

A kölcsonök közvetítését

Kadelsburger L.

I. nagy-becsereki váltó- és bizományi üzlete
Nagy-Becsereken vállalja el.

(6-26.17)

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódi ha minden dobozon a gyárjegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított czege lathato

Gyors gyógyhatas makkas gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, nyalk, gyomoregés, székrekedésnél, májbajok, vértolulás, aranyér és a legutótlebb női betegségeknel. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktarak az ország minden nevezetesebb gyógyszerertaraban.
MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító. Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Széküldés naponta utánvét mellett, 2 doboznál kevesebb nem küldenek.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozásonnal az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szíveslyes Isten fizesse meg-et mondok erte; ezek a gyomrot jóva és tót könnyűvé teszik.

Tisztelettel
Steinko P. J., lelkész Honnetschlag-ban

**MOLL-FELE FRANCIA
BORSZESZ ES SÓ**

Csak akkor valódi ha minden üveg MOLL A. védjegyét és aláírasát viseli

Bedörzsölésül sikeres használat köszvény, csúz, mindennemű te-ftájdalmak és benulásnál: burogatás alakjában mind-n sérlem és sebnél, daganatok, gyuladatoknál. Belsőleg vízzel vegyítve hirtelen rosszulét, hányas, köika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. o. é.
Raktarak az ország minden nevezetes gyógyszerertar es anyagkereskedéseiben.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító. Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Széküldés naponta utánvéttel. Ket üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.
Kitünő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagy-szerüen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet ohajtok tartani magamnál. Mely tisztelettel

Hornof, lelkész Micholup-ban.
(265-51)

- Legjobb bedörzsölő szer köszvény csúz és minden meghülesi betegségek ellen.

Kapható Nagy-Becsereken: Menezer Linót, Kellner József és Kovács Sándor gyógyszer. uraknál.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagy-Becsereken.

örzes alatt álló telepekről vezetendő és nyilvántartandó jegyzékbe felvételek: az illető — ez évben legkésőbb augusztus hó végéig, jövőre pedig évenként legkésőbb június hó végéig. előterjesztendő kérvényben kérelmezze kérdéses telepének megvizsgálását.

II. Ezen vizsgálat tekintetében a következő eljárás lesz követendő.

1. Miután azon kérdés: vajjon egyáltalán fenforog-e a talaj immunitás lehetősége a talajpróbák laboratoriumi vizsgálata alapján is eldönthető, emellett fogva oly czélből, hogy a nemleges esetben felesleges helyszíni szemle költségei megkíméltesse, elsősorban az előzetes laboratoriumi vizsgálat lesz foganatosítandó.

Ezen előzetes laboratoriumi vizsgálat foganatosításának czéljából az érdekeltek:

a) a mellékelt minta szerint kérvényt intéz a földművelésügyi miniszteriumhoz s e kérvényt közvetlenül a budapesti, vagy a magyar óvári vegykísérleti állomáshoz küldi be;

b) e kérvényhez egy-egy kilogrammnyi talajmustrát mellékel azon terület homokjából, melyre nézve az immunitás megállapítása óhajtatik.

2. A beküldött mintát az állomás laboratoriumában megvizsgálja, és

a) ha azt e vizsgálat alapján tényleg immunitás futóhomoknak találja, akkor a kérvényt a helyszíni vizsgálat elrendelése végett a miniszteriumhoz felterjeszti;

b) ellenkező esetben, t. i. ha az állomás a beküldött talajmustrát nem találja immunitás homoktalajból valónak: a laboratorium vezetője, vizsgálatának ezen negatív eredményéről a beküldőt értesíti; s a további helyszíni szemle és vizsgálat elmarad.

3. Az előzetes laboratoriumi vizsgálat alkalmával immunitásnak talált homoktalajok a miniszterium által az állomástól beérkező jelentések alapján a jelen évben kivételképen augusztus végeig, jövőre pedig évenként június végeig jegyzékbe vétetnek, s az előjegyzési határidő leteltével, azaz: augusztus, illetőleg június végén: az illető vizsgálati kérvények az alább jelzett beosztás szerinti vidékenként csoportosítva kiadatnak az illető vidékre nézve a helyszíni talajvizsgálatok foganatosításával megbízott ministeri közegeknek, kik is a szükséges helyszíni szemle és vizsgálat megejtésére utasítatnak.

4. A vizsgáló közeg a miniszterium által kiadott jegyzék nyomán kerületében körutazást állít össze és rendre megismeri a vizsgálatra kitűzött talajokat és mindegyikből próbákat veendő, az idecsatolt vizsgálati utasításban előírt eljárás szerint.

5. E talajpróbák újabb tüzetes megvizsgálás végett megküldetnek a budapesti, vagy a magyar-óvári vegykísérleti állomásnak, mely azokon a szükséges laboratoriumi vizsgálatokat foganatosítja.

6. A mennyiben ez újabb vizsgálat is megállapítja a talaj immunitást, még pedig akként, hogy a létesíteni kívánt telep egész területe egyaránt, teljes kontinuitásban feltétlenül immunitásnak nyilvánítatik; vagy amennyiben a telep területén netán szórványosan

létező kisebb nem immunitás foltok szőlővel be nem telepítetnek: az illető telep a szabad vészőforgalomra jogosított immunitás futóhomoktalaj szőlőtelepekről vezetendő és évenként helyesbítve közzeendő hivatalos jegyzékbe felvétetik, és erről az érdekeltektől a talajimmunitás megállapítását igazoló és mintában „3” alatt csatolt bizonyítvány kiszolgáltatása mellett hivatalosan értesítetik.

7. E-zel szemben köteleztetik a telep tulajdonosa arra, hogy az említett hivatalos értesítés vételétől számítandó, legfőlegb egy hónap alatt, immunitás szőlőtelepéről térkép-vázlatot készíttesse, melyen a telep netán nem immunitás — és így szőlővel be nem ültetendő foltjai a szakértői kijelölés alapján világosan feltüntetve legyenek — és azt a miniszteriumhoz küldje be. A ki ezen kötelezettségnek eleget nem tesz: annak telepe a szabad forgalomra jogosult telepek jegyzékéből töröltetni fog.

III. Tekintettel arra, hogy az ezen rendelet értelmében teljesítendő helyszíni vizsgálatok foganatosítása megfelelő szakértelmet feltételez: e vizsgálatok megejtésével a miniszterium illetékes szakközegeit fogja megbízni. És pedig nehogy egy-egy közegek hasonló megbízásokkal való túlterhelése miatt az eljárás fenakadást szenvedjen: az ország ezen vizsgálatok szempontjából négy főcsoportban hét vizsgálati kerületre osztatik, melyek mindegyikében más más szakközeg lesz megbízva a vizsgálatok végzésével.

E négy főcsoport a következő:

- I. a Duna-Dráva közti homokterület
- II. a Duna-Tisza „ „
- III. a Tisza-Maros „ „
- IV. a Maros-Duna „ „

A királyhágóntuli országrész tekintettel arra, hogy ott a szőlővessző-forgalmat az e tekintetben kiadott f. évi 25000. sz. körrendelet tilalmazza — ezen szempontból egyelőre mellőztetett.

A fenti IV. főcsoport s illetőleg a hét vizsgálati kerület kiterjedését és határait, úgy hasonlóképen azt is, hogy mindegyik kerületben, mely közegek lesznek megbízva a vizsgálatok teljesítésével a „4” alatt csatolt kimutatás tünteti fel.

IV. Az országnak ezen beosztásban meg nem nevezett egyéb vidékein netán kérelmezendő talaj immunitási vizsgálatokat, a fentnevezett szakközegek közül esetenként mindig az a közeg fogja végezni, kinek hivatalos székhelye a vizsgálandó helyhez legközelebb fekszik.

V. A vizsgálati eljárások összes költségei az érdekeltektől folyamodó felek által viselendők és pedig:

a) egy-egy talajpróba előzetes laboratoriumi vizsgálatának díja 1 frtban állapittatik meg. Ezen vizsgálati díj a talajminta beküldésével egyidejűleg utalványozandó a vizsgáló állomáshoz.

b) A helyszíni vizsgálatok czéljából kiküldött állami szakközeg szabályszerű utiköltségei és napidijai az illető közeg által végzett vizsgálatok árnyában megosztatván: mindegyik folyamodó fél, kinek helyszíni vizsgálat eszközöltetett — köteles lesz a felme-

rült összes költségekből reá eső aránylagos hányadrészt megtéríteni.

c) A helyszíni szemle alapján foganatosítandó végleges laboratoriumi vizsgálat! és a telep jegyzékbe való felvétel díja 5 frtban állapittatik meg.

Felhivom a törvényhatóságot, hogy a szükséges intézkedéseket e rendeletnek a legkiterjedtebb módon való nyilvánosságra hozatala érdekében haladéknélkül foganatosítva; e tekintetben tett intézkedéseit ide mielőbb jelentse be; miután kívánságom az, hogy az érdekeltek mindenütt — de legkivált ama vidékeken, ahol hasonló immunitás talaj szőlőtelepítés kivihetőnek látszik — ezen rendeletem tartalmáról, és annak alapján az immunitás szőlőtelepek részére biztosított tetemes forgalmi kedvezményekről mindenestre tudomást nyerjenek és felhivassanak arra: hogy a talajimmunitás megállapítása iránti kérvényeiket idejekorán előterjeszszék.

Ezuttal egyszersmind az érdekelteknek megfelelő előzetes tájékoztathatása czéljából, arra is figyelmeztetem a törvényhatóságot, hogy azon telepeket, melyek a tulajdonos kérelmére foganatosított szakértői vizsgálat alapján a szőlővessző-kereskedés folytatására jogosított telepekről nyilvántartott jegyzékbe felvétetni fognak, ezen jegyzék és a miniszteriumhoz beküldött s ezen jegyzék kiegészítő részét képező térkép-vázlatok alapján, állandóan megfelelő ellenőrzés alatt fogom tartatni, illetőleg a telepeket — azon szempontból is, vajjon a területükön netán konstatait s megjelölt nem immunitás foltok nem lettek-e szőlővel betelepítve, — vagy nem terjeszkedett-e az ki a szomszédos, még meg nem vizsgált, vagy nem immunitás talaj területekre, — úgy hasonlóképen a telepekről zár alatt nem levő helyekre küldendő sima szőlővesszőszállítmányokat is időközönként szakközegeim által tartandó váratlan vizsgálatok útján ellenőriztetni fogom, oly czélből, hogy valóban csakis az immunitás talaj telepről származó, csakis sima szőlővesszők kerülhessenek zár alatt nem levő helyekre; és oly czélből, hogy az illető szabad forgalmat élvező telep állandóan az immunitásnak konstatait területre szorítkozzék s a netán a közelben levő másféle t. i. nem immunitás talaj területekre, vagy rajta levő ilyen foltokra ki ne terjeszkedhessék.

Mindazok, kik ez irányban a szőlővesszőforgalom szabályozása tárgyában kiadott f. évi 25000. sz. körrendeletbe ütköző visszaélést követnének el: az idézett rendelet 16. pontja értelmében kiszabandó pénzbüntetésen felül, a nyert vesszőeladási és szállítási jog megvonásával fognak büntetetni.

Önként éretik, hogy ugyanezen szempontból az illető telepek és szőlővessző küldeményeik, úgy az érdekeltektől törvényhatóságok, valamint a szőlővesszőforgalom szabályozása tárgyában kiadott f. évi 25000. sz. körrendelet 14. pontja értelmében erre hivatottaknak jelzett közegek részéről is, szintén megfelelő gondos ellenőrzés tárgyává lesznek teendők.

Budapest, 1890 július hó.

4. mell. ad 26000.-III.-9. sz. 1890. Földm. m. k. minister. - - Az ország-
nak az immunis talaju futóhomokte-
rületek szempontjából vizsgáló kerü-
letekre való beosztása.

- I. A Duna-Dráva közti főcsoportban:
1. Az 1. vizsgálókerülethez tartoznak
a) Pozsonyvármegye Csallóköz;
b) Mosonvármegye;
c) Sopronvármegye;
d) Győrvármegye;
e) Komáromvármegye;
f) Esztergomvármegye (Duna jobb
parti része);
g) Pest-Pilis-Solt Kis-Kunvármegye
(Duna jobb parti rész déli irányban
a déli vaspályáig);
h) Fejérvármegye és
i) Veszprémvármegye (keleti irány-
ban a déli vaspályáig);
j) Vasvármegye;
k) Zalavármegye (délkeleti irányban
a déli vaspályáig);

Ezen kerület vizsgálóbiztos a ma-
gyaróvári gazdasági akadémia szak-
tanára.

2. A 2. vizsgáló kerületet képezik:
a) Zalavármegye a déli vaspá-
lyától keletfelé elterülő csekély része;
b) Somogyvármegye a déli vas-
pályától keletre elterülő része;
c) Baranyavármegye a Duna jobb
partjáig;
d) Tolnavármegye;
e) Veszprémvármegye
f) Fehérvármegye — és
g) Pestvármegye — a déli vaspályá
és a Duna jobb partja közti részek.

Ezen kerület vizsgálóbiztosai: az
állami vegyisérleti állomás főnöke,
vagy assistense és a keszthelyi gazda-
sági tanintézet szaktanára; eshetőleg
még a budapesti vinczellériskola igaz-
gatója is.

II. A Duna-Tisza közti főcsoportban:

3. A 3. északi (pesti) vizsgálókerület
határai a következők: Szolnoktól-Cze-
glédtől a m. k. államvaspályá vonala;
Czegléd-től-Kecskemétiig az osztr.-magy.
államvasut vonala; Kecskeméttől az
Izák-Szabadszállás-Szalkszentmártonra
vezető országut, majd innen délnyugati
irányban a soroksár-dömsöd dunavecsei
országutra kivezető rövid országut,
ezek egyesültétől kezdve pedig délfelé
Duna-Vecséig az országut, és innen a
védtöltésen az apostagi hajóállomáshoz
vezető kocsit. Innen ezen 3. kerület
nyugati irányban a Dunáig terjed, be-
osztatván határába a Szalk-Szentmár-
tonig levő dunai szigetek is. A kerület
észak-keleti határát a Szolnokról-Hat-
vanra s innen tovább északfelé tartó
vasut, északi határát pedig a Vác-
környékbéli hegyek és a Cserhát ké-
pezik.

E szerint ezen 3. vizsgálókerülethez
tartoznak:

- a) Pest-Pilis-Solt-Kis-Kunvármegyé-
nek a fentiekben tüzetesen körülírt és
a térképen látható részei;
b) Jász-Nagy-Kun-Szolnokvármegye
(azon részével, mely Pestvármegye és
a szolnok-hatvani vaspályá közt fek-
szik és
c) Nógrádvármegye.

Ezen kerület vizsgálóbiztosai a bu-
dapesti állami vegyisérleti állomás
főnöke, vagy assistense, a budapesti
vinczellériskola igazgatója és a köz-

ponti vándortanító, vagy kerületi fillo-
xerafelügyelő.

4. A 4. déli (kecskeméti) vizsgáló-
kerület a 3. kerületi fentjelzett hatá-
raitól egyrészt a Tiszáig, másrészt
nyugatra és délre a Dunáig terjed, a
Szalkszentmártontól délre fekvő dunai
szigetekkel együtt; ezen vizsgálati ke-
rülethez tartoznak tehát:

- a) Pest-Pilis-Solt Kis-Kunvármegyé-
nek a 3. kerület által le nem foglalt
részei;
b) Csongrádvármegyének a Tisza
jobb parti része;
c) Bács-Bodrogvármegye és
d) Baranyavármegyének a dunai
sziget része.

Vizsgálóbiztos: a kecskeméti állami
Miklós telep igazgatója vagy segédje.

5. Az 5. észak-keleti (tarczali) vizs-
gálókerület nyugaton a szolnok-hatvani
vaspályá mentén kezdődve, a 3. sz.
kerület határától keletfelé a Tiszáig,
északfelé a Mátra- és Bükk hegységig
terjed. Területéhez tartoznak:

- a) Pestvármegyének csekély része a
Zagyva és szolnok-hatvani vasut közt;
b) Jász-Nagy-Kun-Szolnokvármegyé-
nek a Tisza jobb partja és a szolnok-
hatvani vaspályá közt elterülő része;
c) Hevesvármegyének a Mátra és a
Tisza közti része;
d) Borsodvármegyének a Bükk és
Tisza közti része;
e) Abauj-Torna és
f) Zemplénavármegyének déli végső
részei, s végül
g) Szabolcsvármegyének a Tisza jobb
parti része.

Vizsgálóbiztos a tarczali vinczellér-
iskola igazgatója.

III. A Tisza-Maros közti főcsoport-
ban: A Marostól északra fekvő: 6 ik
(debreczeni-érdszéki) vizsgálókerület-
hez tartoznak:

- a) Szabolcsvármegyének a Tisza bal-
parti részei;
b) Szatmárvármegye;
c) Hajdúvármegye;
d) Bihar-
e) Békés-
f) Arad-
g) Csanádvármegye (a mennyire
egy részét vizsgálatra kerülne);
h) Jász-Nagy-Kun-Szolnok- és
i) Csongrádvármegye a Tisza bal
parti részei;
j) Ungvármegye délnyugati része s
végül

- k) Zemplénavármegye Bodrog közti
járása csekély, szórványosan előforduló
homok területei.

E kerület vizsgálóbiztosai: a debre-
czeni gazdasági tanintézet szaktanára,
s a érdszéki, valamint esetleg tarczali
és ménési vinczellériskolák igazgatói.

IV. A Maros-Duna közti főcsoport-
ban: A Marostól délre fekvő 7. (ver-
seczi) vizsgálókerület képezik:

- a) Torontálvármegye;
b) Temesvármegye;
c) Krassó-Szörényvármegye.

Vizsgálóbiztosok: Wény János ke-
rületi filloxerafelügyelő Fehértemplom-
ban és esetleg még a ménési vinczel-
lériskola igazgatója.

Ezen beosztást a tájékoztatás ked-
veért egy úgy az ország fontosabb
homokterületeit, valamint azoknak a
fentjelzett vizsgálókerületekre való fel-

osztását feltüntető térkép teszi szem-
lélhetővé.

(Hasonló térképeket az érdekeltek
drbonkint 25 kr-ával az állami rovar-
tani állomásnál szerezhetnek, feltéve,
hogy ide vonatkozó igényeiket aug.
végeig bejelentik.

2. mell. ad 26000.-III.-9. sz. 1890.
Földm. m. kir. minister. — A szőlő-
talajok immunitási szempontból való
szakértői vizsgálatánál követendő el-
járás. I. Eljárás a vizsgálandó talaj-
mustrák vétele alkalmával. A talaj-
mustrák az érdekelt fél vagy képviselője,
két hiteles tanu, egy illetékes hatósági
közeg és az eljáró szakértő közeg
jelenlétében a terület legalább is három
helyéről két-két példányban veendő
(melyek egyike esetleg később szük-
séges ellenőrző vizsgálatra szolgál), és
pedig: mindegyik helyről 3 különböző
t. i. fél, 2 és 3 lábnyi mélységből. A
különböző helyekről, de a különböző
mélységekből vett mustrák is külön-
vászonzacskókba teendő, mely zacskó-
kat zsineggel kell bekötöni, a zsineg
végeit egy lemez papirdarabra kell a
hatósági közeg pecsétjével pecsételni,
mely papirdarabon a mustra száma-
zási helye és azon mélység, melyből
vétetett, fel legyen tüntetve. Mindegyik
mustra súlya legyen körülbelül egy
kilogramm.

A helyeket, melyekről a három, ille-
tőleg kilencz talajmustra vétetik, úgy
kell megválasztani, hogy ezen mustrák-
ból az illető terület átlagos minőségét
lehetőleg meg lehessen ítélni.

Hogy ezen cél eléréssék, az illető
parcella leghosszabb átmérőjének két
végéből és közepéből kell a mustrákat
venni.

Ha a vizsgálandó területen a kör-
nyező talajtól már szemmel láthatólag
eltérő foltok mutatkoznak, úgy ezek-
ből külön mustrák veendő.

Az egész eljárásról a következő
mintaszerinti jegyzőkönyv veendő fel
két példányban, melyek egyikét a
jelenlevő hatósági közeg, az illető vár-
megye vagy város hatóságához, a
lepecsételt mintával együtt, leendő
örizetbevétel végett beszolgáltatja, a
jegyzőkönyv másik példányát pedig a
ministerium vizsgáló szakközegé veszi
át, s annak idején a vizsgálatokról
szóló jelentésével a ministeriumhoz
felterjeszti.

Jegyzőkönyv:

felvétel N. N. . . . tulajdonát
képező területen, a terület filloxera-
mentességének megállapítása céljából,
alulírottak jelenlétében, a földm. m.
kir. minister 26000. 1890. sz. rende-
letében foglalt utasítás szerint fogana-
tosított talajminta-vétel alkalmával.

Terület megjelölése:

Vármegye
v. thj. város
község
telekkönyvi szám

A terület nagysága katasteri
holdban kifejezve

A terület hozzávető alakja és
fekvése

A mustrák vétele helyének
közelebbi megjelölése

A vett mustrák száma

HIVATALOS MELLÉKLETE

Nagy-Becskerek, 1890. évi augusztus hó 17-én.

30641. szám 1890.

Valamennyi főszolgabírónak, N.-Becskerek város polgármesterének és a „Torontál” szerkesztőségének.

A nm. m. kir. belügyminister ur f. évi augusztus 5-én 2942. eln. sz. alatt Ő Felségének gróf Szapáry Gyula miniszterelnök ur Ő Nagyméltóságához intézett legfelsőbb kéziratát, melyet Mária Valéria főhercegnő Ő Fenségének Salvator Ferencz főherceg Ő Fenségével történt egybekelése alkalmából intézett, másolatban megküldvén, felhívom czimeket, hogy ezen másolatban idecsatolt legfelsőbb kéziratot hirdesse meg.

Nagy-Becskerek, 1890 aug. 12.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

Másolat. 2405. M. E. szám.

Legfelsőbb kézirat.

Kedves gróf Szapáry! — Szeretett leányunk Mária Valéria főhercegnő menyegzőjének örvendetes alkalmából kedvelt Magyarországom minden részéből vett szerencsekívánatok és hódoló üdvözlések által ismét valóban meghatározó jeleit fogadtuk azon szeretetteljes részvétnek, melylyel hű népeim Házam és Családom sorsát mindenkor kísérik.

Midőn a rendületlen hűség és ragaszkodás eme sokféle nyilvánulásaiért az illető testületeknek és személyeknek saját, valamint a császárné és királyné s gyermekeink nevében is legbensőbb köszönetünket kifejezem, különös megelégedésemre szolgál, hogy ez alkalmával is számos jótékonyági tények, alapítványok és felajánlások, Házam ez örömmünepéhez fűződnek s leányunk házassági egybekelésének napja a jótékonyág és felebaráti szeretet művei által, melyek ezentúl nevét viselendik, — mindenkorra áldásteljes emlékezetben fog maradni.

Utasítom Önt, hogy e köszönetünket országszerte hirdesse.

Kelt Ischlben, 1890. évi július 31-én.

Ferencz József s. k.

2942. sz. eln. M. kir. belügyminister.

Ezen legkegyelmesebb kéziratot a törvényhatóságnak tudomásvétel végett ezennel megküldöm.

Budapest, 1890 aug. 5.

Gróf Szapáry s. k.

Tárgysorozat

Torontálmege törvényhatósági bizottságának 1890 augusztus 25-én tartandó rendkívüli közgyűlésében előadandó ügyek felett.

Előadó: Daniel László, főjegyző.

A nagy-kikindai főbíró betérjeszti Bassahid község képv. test. a községi szabályrendeletnek szerb nyelvre leendő lefordítása tárgyában hozott határozatát.

N.-Becskerek város polgármestere betérjeszti a városi képv. test. a polgármester és városi ügyész jutalmazása tárgyában hozott határozatát ellene beadott felebbezés kapcsán.

A m. főügyész kérvénye a n.-kikindai volt ker. kórházalap. törzs-alap és reáltanodai alap érdekében folytatott perekben megállapított díjainak kiutalványozása iránt.

Előadó: Rigó István, aljegyző.

Schulcz Kristof nagy-kikindai lakosnak a Fuchs féle házra vonatkozó ajánlata.

A nagy-kikindai főbíró betérjeszti Szerb Padé közs. képv. test. a Reiner-féle birtok megvétele tárgyában hozott határozatát.

Zombolya k. 1889. évi számadása.

Szeultourn k. 1889. évi számadása.

Gyér k. 1889. évi számadása.

Surján k. 1889. évi számadása.

Szerb-Médos k. 1889. évi számadása.

Ném.-Czernya k. 1889. évi számadása.

Gáad k. 1889. évi számadása.

Fodorháza k. 1889. évi számadása.

N.-Becskerek város 1888. közjöveldelmi számadása.

N.-Becskerek város 1888. főgymnasiuniumi számadása.

N.-Becskerek város 1888. algymnasiuniumi számadása.

N.-Becskerek város 1888. szegény-alap számadása.

N.-Becskerek város 1888. katonabeszállásolási számadása.

N.-Becskerek város 1888. rakpart-vámbeli számadása.

N.-Becskerek város 1888. italmérés-jogi számadása.

N.-Becskerek város 1888. kövezet-vám számadása.

Macedonia község 1890. évi költségvetése.

N.-Becskerek város 1890. évi költségvetése.

Előadó: Dr. Pap Géza, tb. főjegyző.

Ivánda közs. 1888. évi számadása.

Bogáros közs. 1888. évi számadása.

Pészak közs. 1888. évi számadása.

Kübekháza közs. 1888. évi számadása.

Deszk község 1887. évi számadási tétiménye.

Szt-Péter község 1887. évi számadási tétiménye.

Kis-Ósz község 1887—88. évi számadási tétiménye.

Pészak község 1887. évi számadási tétiménye.

Ivánda község 1887. évi számadási tétiménye.

Szb Szt-Márton község 1875—76. évi számadási tétiménye.

Ó-Telek község. 1870. évi számadási tétiménye.

Gyűlvész község 1890. évi számadási pótköltségvetése.

A m. számvevőség véleménye Guttmann Jakab közmunkaváltság tartozásának leírására vonatkozólag.

A párdányi főbíró betérjeszti Szerb-Párdány község képv. test. a legelőbér hátralék mikénti törlesztése tárgyában hozott határozatát.

Bega Szt György község és érdektársainak kérvénye a szent-györgyi hidtól Ittvamok Rogendorf községeken tulig terjedő műutnak a jövő tavasszal leendő kiépítése iránt.

Előadó: Báró Feilitzsch Berthold, aljegyző.

Főispán ur ő méltósága átteszi Pap János ozorai jegyzőnek kérvényét, melyben a f. é. 16/12. k. nyugdíjintézeti igazoló választmány határozatát feloldatni kéri.

Jozefova k. 1890. évi számadása.

Majdán k. 1888. évi számadása.

Rábé k. 1889. évi számadása.

Ferenczszállás k. 1887. évi számadása.

Ő Szt-Iván k. 1889. évi számadása.

Térvár k. 1889. évi számadása.

Kis-Béba k. 1889. évi számadása.

Uj-Szt Iván k. 1889. évi számadása.

Battyánháza k. 1889. évi számadása.

Szanád k. 1889. évi számadása.

Szanád k. 1886. évi számadása.

Szanád k. 1887. évi számadása.

Rábé k. 1888. évi számadása.

Uj-Szt-Iván k. 1888. évi számadása.

Ő-Szt-Iván k. 1888. évi számadása.

P.-Keresztur k. 1889. évi számadása.

Keglevichháza k. 1889. évi számadása.

T.-Kanizsa k. 1889. évi számadása.

Vörös-Csárda k. 1889. évi számadása.

Bolgártelep k. 1889. évi számadása.

Monostor k. 1889. évi számadása.

Szerb-Csanád k. 1889. évi számadása.

Nyerő k. 1889. évi számadása.

Valkány k. 1882. évi számadása.

Révaujfalu közs. 1890. évi költségvetése.

Kis-Zombor közs. 1890. évi költségvetése.

Egyházaskér közs. 1890. évi költségvetése.

Klekk közs. 1890. évi pótköltségvetése.

Ernesztháza közs. 1890. évi költségvetése.

Tót-Aradác közs. 1884. évi számadási tétiménye.

T.-Erzsebetlak közs. 1886. évi számadási tétiménye.

Oszttern közs. 1884—86. évi legelő számadása.

Alispáni jelentés Farkas Iván m. főszámvevőnek adományozott 100 frtnyi jutalomdíjra vonatkozólag.

A közegészségügyi bizottság véleménye Sztarcsova és Hertelendifalva községek orvosi körére vonatkozólag.

A nm. m. kir. belügyministeriumnak 40842 sz. kegyes leirata a főbíráknak adandó ujonczozási és autograph gép kezelési költségekre vonatkozólag.

Arad város közönségének meghívója a szabadságharc vértanunak emelt

szobor leleplezési ünnepélyen leendő képviseltetésre.

A központi főbíró betérjeszti Perlasz község képv.-test. 8 tenyészkán beszerzése tárgyában hozott határozatát.

Előadó: Filkovich Boldizsár, közig. gyakornok.

Alispáni jelentés a Fehér-féle ház megvételére vonatkozólag.

A n.-szt-miklósi főbíró betérjeszti N.-Teremia község képv.-test. a Mokrin—nagy-komlósi ut haszonbérbeadása tárgyában hozott határozatát.

Előadó: Hegedűs János, közig. gyakornok.

A nm. m. kir. kereskedelemügyi ministeriumnak 44237. sz. a. kegyes leirata a Temesvárott rendezendő dél-magyarországi kiállításra a megye által megszavazott 500 frt tárgyában.

A perjámosi főbíró betérjeszti Lovrin község képviselő-testületének Lovrin székhelynél egy járásbírósnak elnyerése tárgyában hozott határozatát.

A török-becsei főbíró betérjeszti Melence község képv.-test. az überlandi földek telekkönyvezési munkálatokért leendő javadalmazása tárgyában hozott határozatát.

Előadó: Vogel Dezső, közig. gyakornok.

Az őszi rendes közgyűlés határnapjának kitűzése.

A nagy-szt-miklósi főbíró betérjeszti Bobojcev Péterné szül. Topcsiev Agnesszülésznő oklevelét kihirdetés végett.

A központi főbíró betérjeszti Heck Domokosné szülesznő oklevelét kihirdetés végett.

28438. sz. ex 1890.

Pályázat.

A nagy-kikindai községi gymnasiumnál egy tanszékre, melylyel a mértani és szabadkézi rajznak, szépírásnak és alsóbb osztályokban a számtannak tanítása van összekötve, ezennel pályázat hirdetik. Ezen állomással rendes tanár megválasztása esetén 1200 frt évi fizetés, 200 frt szállás-pénz és a szabályszerű ötödéves pótlékok élvezete és nyugdíj jogosultság, — helyettes tanár megválasztása esetén pedig 800 frt évi díj van összekötve. Pályázók a nagy-kikindai gymnasiumi bizottsághoz címzett kérvényüket, melyben életkoruk, vallásuk, nős vagy nőtlen állapotuk, hadkötelezettségi viszonyuk, végzett tanulmányaik és tanári képesítésük, nyelvismereteik és eddigi néptani szolgálataik okmányokkal igazolandók, ha szolgálatban vannak előjárásuk útján minősítvényi táblázattal, különben pedig közvetlenül alólírotthoz, mint a nagy-kikindai gymnasiumi bizottság elnökéhez f. évi augusztus hó 20-ig küldjék be. A megválasztott állomását az 1890-1. tanévi beiratások előtt tartozik elfoglalni. Nagy-Becskereken, 1890 július 29-én.

Rónay Jenő, kir. tanácsos, alispán, mint a gymnasiumi bizottság elnöke.

A száj- és körömfájás

a torontálmegyei alispáni hivatalhoz beérkezett jelentések szerint ujabban a következő helyek marhaállományában lépett fel:

Torontálvármegyében: Kis-Margita, Klekk és Kevi-Szöllős községekben.

Bács-Bodroghmegyében: Tiszaföldvár községben.

A lépfenekór

Aradon Gutsjahr M. és fia szeszgyáros cég szarvasmarha-állományában lépett fel.

29822. szám 1890.

Az immunis homoktalaju szőlőtelepekről.

26000. III.-1890. Földmívelésügyi m. kir. minister. Körendelet valamennyi törvényhatóságnak az immunis homoktalaju szőlőtelepek mikénti megállapításának és a szőlővesszőforgalom tekintetében ily telepek részére biztosított forgalmi kedvezmények szempontjából való nyilvántartásuknak szabályozása tekintetében:

Az állandó országos filloxa-bizottság által előterjesztett javaslat alapján a szőlővessző-forgalom szabályozása iránt f. évi június 3-án 25000. III.-9. szám alatt kiadott rendelet értelmében; a filloxa által inficiált és ez oknál fogva filloxerazár alatt helyezett vidékekre irányuló szőlővessző-forgalom — főleg az amerikai szőlőfajták mivélésével való védekezés előmozdítása céljából — lehetőleg megkönnyített; ellenben — a ragály elhurozhatásának lehető megakadályozása céljából — a még mentesnek tartott területekre irányuló forgalom tetemesen korlátoztatott.

Nevezetesen a rendelet ide vonatkozó határozmányai szerint:

a) immunis talaju területekre bárhol, bármilyen szőlővesszők szállítása meg van engedve;

b) viszont pedig: (a királyhágóntuli ország-résztől eltekintve; a mely ország-részek zár alatt nem levő területeire sehonnan, semmiféle szőlővesszőt szállítani nem szabad) az ország többi részeiben zár alatt nem levő területekre csupán az illetékes szakközégek által, a filloxa támadásai ellen mentességet (immunitást) biztosító, és ezen tulajdonságánál fogva „immunisnak“ nevezett futóhomok talaju területekről, s innen is csak sima szőlővesszők szállítása engedhető meg a földmívelésügyi minister által, a rendeltetési hely törvényhatósága részéről előterjesztett kérelem alapján.

c) Az ilyen immunis homoktalaju telepek szőlővesszőforgalmának további megkönnyítése céljából a rendelet azon intézkedést is tartalmazza, hogy egyes olyan törvényhatóságok, járások vagy községek tekintetében, melyek óhajtják, hogy filloxerazár alatt nem levő területekre az immunis homoktalaju telepekről származó sima szőlővesszők szállítása megengedtesse: ide vonatkozó előterjesztéseik alapján a földmívelésügyi minister egyszersmindenkora érvényes, megengedő határozatot is hozhat. Az ilyen határozat tárgyát képező, zár alatt nem levő területekre immunis homoktalaju telepről származó sima vesszők szállítása tekintetében azután nem szükséges többé esetrel-estére a ministertől kérni a szállítás megengedését; hanem az illetékes törvényhatóság a szállítási igazolványt az érdekelt feleknek egyszerűen kiszolgáltatja.

Az immunis területek szőlővessző-forgalmát, illetőleg a szállításokhoz szükséges igazolványok mikénti kiszolgáltatása tekintetében pedig azt mondja ki a rendelet, hogy ez igazolványokat a rendeltetési hely törvényhatósága állítja ki:

a) az immunis talaju területekre szándékolt és a rendelet értelmében szabadnak nyilvántított vesszőszállítások foganatosításához;

b) az immunis területekről származó és zár alatt nem levő területekre szánt sima vesszőszállítványokra nézve olyan esetekben, midőn a szállítvány a f. évi 25.000. III. 9. számú körendelet fentebb idézett 3. c) pontja értelmében a közönség megkeresése folytán kiadott egyszersmindenkora érvényes megengedő határozat tárgyát képező törvényhatóság-, járás-, vagy községnek zár alatt nem levő területére van szánva.

Az ekként szabadnak nyilvántított forgalom még messzebb menő megkönnyítése — illetőleg a szállítási igazolványok további vizsgálat nélkül való akadálytalan kiszolgáltatathatása céljából az idézett rendelet értelmében a vesszőforgalmi kedvezményeket igénybe venni kívánó immunis talaju szőlőtelepek hatósági ellenőrzés alá fognak vétetni és róluk állandóan, kellőképen nyilvántartott, hivatalos jegyzékek fognak vezetettetni, a mely j-gyzékek alapján az illetékes hatóságok az immunis talaju területek vesszőforgalmához szükséges szállítási igazolványokat szabályszerűen ki fogják szolgáltatni.

Tekintettel arra, hogy a fentiekből kifolyólag az immunis homoktalaju szőlőtelepek ezután a filloxa pusztításai által máris számos vidéken tetemesen megcsontított szőlőink rekonstrukciója szempontjából kiváló fontossággal fognak birni, miután csakis az ilyen területekről lesz szabad a filloxa által meg nem inficiált határokból, akár európai, akár amerikai fajta sima szőlővesszőket szállítani: ennél fogva kivánságom, hogy az ilyen telepeknek megfelelően ellenőrzött jegyzéke mielőbb és minél hitelesebb módon összeállíttassék, és a vesszőforgalom szempontjából követendő eljárásban való mihez tartás végett — a törvényhatóságoknak, valamint az érdekelt közönségnek rendelkezésére bocsáttathassék.

Ugyanazért értesitem a törvényhatóságokat, hogy az immunis talaju szőlőtelepekről vezetendő hivatalos jegyzékek összeállítása tekintetében a következő eljárást kívánom életbe léptetni.

I. Mindazon vidékeken, a hol egyáltalán immunis futóhomok talaju területek léteznek és a hol ennél fogva ilyen szőlőtelepek létesíthetők: a legkiterjedtebb módon közhírré teendő az, hogy, a hol valakinek ilyen immunis homoktalaju szőlőtelepe van; vagy ilyen talajban szőlőtelepet kíván létesíteni; és e telepén a szőlővessző-forgalmat szabályozó körendelet értelmében szabadnak nyilvántított sima vesszőforgalom kedvezményét igénybe venni óhajtja; és a kinek ennél fogva kivánsága, hogy telepe a hivatalosan immunis homok talajunak konstatalt és ezen szempontból hivatalos ellen-

Észrevételek

Kelt
a hatósági közeg. a terület birtokosa
a szakértő. vagy ennek megbízottja.

II. Eljárás a talajmustrák immunitásának megállapítása alkalmával:

A talaj immunitásának megállapítására legfontosabb a képlékenységi próba, melyet a következő módon végezzünk:

Földet veszünk markunkba s azt kevés vízzel, körülbelül a föld mennyiségének egyötöd- vagy egynegyedével jól összegyurjuk. Általában nem kell több vizet használni, mint a mennyi éppen elegendő a föld nedvesítésére.

Igen laza, homokdus föld vagy futó homok nem képlékeny s ha össze is áll addig, míg elég nedves: a leggyengébb nyomásra ismét szét esik.

Ha megpróbáljuk tenyereink között belőle ujni vastagságu és kisujnyi hosszú henge eket göngyöltetni, ez csak nehezen s nagy óvatosság mellett sikerül. A hengerben nincs összetartás s ha egyik végén két ujjal óvatosan felemeljük, azt tapasztaljuk, hogy ketté szakad.

Ha az ilyen hengert kiteszszük a napra vagy a fűtött kályha mellé száradni: teljesen száraz állapotban ugyan még megtartja hengeralakját, de két ujjal gyakorolt gyenge nyomás elegendő hogy szételessék.

Talaj, mely így viselkedik s a melyből ilyen természetű hengereket lehet készíteni, rendszeren feltétlenül filloxeramentesnek tekintendő.

Hogy azonban minden kétséget kizárjunk, még a következő próbákat ejtsük meg:

Csészében vagy pohárban néhány dekagramm homokot leöntünk hígított sósavval, immunitás homoktalajoknál nem veszünk észre pezsgést.

Kiterítünk valamit a homokból vékony rétegben egy üveg lapra s megnézzük közönséges nagyító üveggel (Lupe). Futóhomokban nem látunk egyebet mint a gömbölyded, fehéres vagy sárgás színű, sima felületű kvarc- szemcséket és fényes csillámdarabkákat. Ilyen kevés agyagot tartalmazó, nem képlékeny, többnyire sárga vagy barnás homoknál ezen szemcsék sokszor igen vékony, vízzel könnyen leöblíthető sárgás vagy barnás réteggel vannak befedve.

Ha a vizsgálandó földmustra már jobban képlékeny, ha markunkban gyúrás közben nem érezzük már annyira a homokszemcsék jellemző nyirkosságát, ha a fent említett módon készült henger nedves állapotban már összetartó annyira, hogy egyik oldalán felemelve, ketté nem szakad, s ha a henger a fentemlített módon szárítva oly keményen összeáll, hogy két ujjhegy között már csak erősebb nyomásnál morzsolható széjjel, akkor a talaj immunitása már legalább is kétes.

Végre biztosan nem immunitás, ha jól gyurható, majdnem úgy mint maga az agyag, az ilyen földből készült henger szárítás után csaknem kőkeménységű, s sokszor a földre is ejthető a nélkül, hogy széttörnék.

Tekintve, hogy az immunitás csak a különböző mélységekből származó minták minőségének megállapítása után mondható ki: az egész terület immunitási szempontból való megbírálásánál a következő megállapodások lesznek mérvadók.

1. Feltétlenül filloxeramentesnek tekintendő a talaj, ha a fél, 2 és 3 lábnyi mélységből származó mustrák egyaránt mutatják az immunitás talajok fent ismertett tulajdonságait.

2. Immunitásnak tekinthető a terület még akkor is, ha a fél láb mélységből

vett minta valamivel kötöttebb, mint a másik kettő. A legfelső réteg kötöttségét rendszeren inkább humuszszerű anyagok okozzák, mint agyag.

3. A terület nem tekinthető már immunitásnak, ha csak felső rétege immunitás homok, 2 és 3 lábnyi mélységben azonban már képlékeny föld, illetőleg, ha az ilyen mélységből vett minták már nem mutatják az immunitás talajok fent ismertett tulajdonságait.

A vizsgálat megejtése után kiállítandó a következő minta szerinti lelet és vélemény.

LELET az N. N. tulajdonát képező területről származó talajminták filloxeramentességi szempontból való vizsgálata alkalmával.

A minta jele	Nem képlékeny? Csekély mértékben képlékeny? Igen képlékeny?	Sósavval pezseg? Nem pezseg?	Nagyító üveg alatt mi látható?
Fél láb mélységből	nem képlékeny	nem pezseg	fehéres gömbölyded sima felületű kvarc- szemcsék
2 láb mélységből	"	"	"
3 láb mélységből	"	"	"
Vélemény: A terület immunitás.			
Kelt			N. N.

Ad 26000.-III.-9. sz. 1890. — Az immunitás telepekről zár alatt nem levő olyan helyekre, hová immunitás vesszők küldése nem lett egyszersmindenkorra megengedve, küldendő vesszők szállítási engedélye iránti kérvény. — A nm. földművelésügyi m. kir. ministeriumnak. — Az immunitás homoktalaj szőlőtelepekről nyilvántartott hivatalos jegyzék . . . tételszáma alatt felvett szőlőtelepekről. — . . . vármegye, . . . járás, . . . községébe óhajtanék sima szőlővesszőt szállítani. — Tekintettel arra, hogy a nevezett hely eddig a filloxerazár alatt levő községek sorában nem szerepel; és tekintettel arra, hogy az illető törvényhatóság eddigelé nem kért a ministeriumtól az immunitás talaj szőlőtelepekről származó sima szőlővesszők bebocsátására nézve egyszersmindenkorra érvényes engedélyt: ennél fogva kérem, hogy immunitás telepekről a nevezett községbe . . . ur czime alatt küldendő . . . drb sima szőlővessző szállítását megengedni és a szállítás foganatosításához szükséges igazolványokat nekem kiadatni méltóztatnék. Kelt (aláírás).

Elintézés. (Kérvény felzetére hátirat.) (rendelteségi hely) törvényhatóságának. — Aziránti nyilatkozás végett: vajjon nincsen-e kifogása a tervezett szőlővessző szállítás foganatosítására és e célból a kért szállítási igazolvány kiszolgáltatása ellen, visszavárólag kiadatik. — Kelt

Ad 26000.-III.-9. sz. 1890. — Igazolvány minta a véglegesen immunitásnak konstataált homoktalaj immunitásának igazolása iránt. — Szőlőtalaj immunitási igazolvány. . . . urnak tulajdonát képező . . . vármegye . . . járási . . . községében . . . tkvi és hr. számú területen levő (létesítendő) szőlőtelep talaja a megtartott laboratoriumi és helyszíni szakértői vizsgálat alkalmával a filloxera

támadásai ellen immunitást biztosító futóhomoknak konstataáltván: a nevezett szőlőtelepről származó sima szőlővesszőkkel a filloxera elhurcolásának veszélye nem forog fen; miért is ezen telep sima vesszői a vesszőforgalom szabályozása tárgyában fenálló 1890. évi 25000. számú földművelésügyi ministeri körrendelet értelmében filloxerazár alatt nem levő helyekre is szállíthatók; és e célra szükséges szállítási igazolványokat az illetékes törvényhatóságok — az idézett rendelet 3. c) pontjában jelzett esetekben — kiszolgáltathatják. Ezen telep — melynek térkép vázlata a ministerium levéltárában letétbe helyeztetett — a hasonló immunitás talaj telepekről kormányhatóságilag vezetett és nyilvántartott jegyzékbe felvétetett. — Kelt (P. H.) aláírás.

Ad 26000.-III.-9. sz. 1890. — Kérvény-minta homoktalaj immunitás megállapítása céljából kért szakértői vizsgálat elrendelése iránt. — Külső cím: A m. kir. állami vegyikísérleti állomásnak Budapesten. — vagy: A m. kir. gazdasági akadémia vegyikísérleti állomásának Magyar-Óvárt. — Belső cím: A nm. földművelésügyi m. kir. ministeriumnak. — Alulírott . . . földbirtokos . . . vármegye . . . járásbeli . . . község határában levő és véleményem szerint immunitás futóhomok talaj területen . . . szőlőtelepet szándékozom berendezni — (vagy) — szőlőteleppel bírok, — amely szőlőtelepemet a vesszőforgalmi kedvezményeket élvező immunitás talaj telepek hivatalos jegyzékébe óhajtanám felvétetni, oly célból, hogy ezen telep sima vessző-termesével a szőlővesszőforgalom szabályozása tárgyában fenálló 1890. évi 25000. számú rendelet alapján kereskedést folytathassak. — Kérem ennél fogva, hogy a kérdéses talajnak három különböző (10 cm. — 30 cm. és 70 cmnyi) mélységű rétegekből vett és egyidejűleg beküldött

egy-egy kilogrammnyi három talajmintát a körrendelet értelmében előírt előzetes laboratoriumi vizsgálatnak méltóztassék alávetni és — ezen előzetes vizsgálat eredményéről engem értesítve — amennyiben a beküldött talajmintából következtetve, kérdéses telepem immunis futóhomoktalajnak találtatnék: méltóztassék azt a nyár folyamán eszközözendő helyszíni szakértői vizsgálat céljából előjegyzésbe venni és annak idején e helyszíni vizsgálatot megtartva: a végleges eredményhez képest, telepemet a hasonló telepek hivatalos jegyzékébe felvételni. — Ez előzetes vizsgálat fejében a megállapított egy forintnyi vizsgálati díjat egyidejűleg postautalvánnyal van szerencsém beküldeni s egyszersmind kötelezem magam arra, hogy az esetleg tartandó helyszíni vizsgálat költségeiből a nm. ministerium által reám kivetendő hányadrészt a vonatkozó rendelet vétele után a megjelölendő adóhivatalba befogom szállítani. — Kelt aláírás.

Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának 1890 május hó 19-én és folytatva N.-Becskereken tartott rendes tavaszi közgyűlésének jzökvi kivonata.

534. kgy. 12628. sz. 1890.

A bánlaki főszolgabíró betérjeszti Janitsek Pálné szülész nő oklevelét meghirdetés végett.

Az okmány Torontálvármegye területén meghirdettetik.

Miről a vármegye alispánja tudomásvétel, valamennyi főszolgabíró járásuk területén és a helybeli polgármester pedig Nagy Becskerek város területén leendő meghirdetés végett értesíttetni rendeltetnek. — K. m. f. Kiadta: Br. Feilitzsch Berthold, megyei aljegyző.

Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának 1890 június 25-én s folytatva következő napjain N.-Becskereken tartott rendkívüli közgyűlésének jzökvi kivonata.

935. kgy. 18849. sz. 1890.

A központi főszolgabíró betérjeszti May Jánosné zsigmondfalvi községi szülész nő oklevelét meghirdetés végett.

A közegészségügy rendezéséről szóló 1876:XIV. tcz. 159. szakaszának a) pontja értelmében a szülész női okmány kihirdetése elrendeltetik.

Miről a vármegye alispánja és dr. Plechl Szilárd m. főorvos tudomásvétel, valamennyi főszolgabíró és N.-Becskerek város polgármestere járásuk, illetve a város területén eszközözendő szabályszerű meghirdetés végett értesíttetni rendeltetnek. — Kelt mint fent. Kiadta: Báró Feilitzsch, m. aljegyző.

Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának 1890. évi május 19-én s folytatva következő napjain N.-Becskereken tartott rendes tavaszi közgyűlésének jzökvi kivonata.

715. kgy. 11127. sz. 1890.

Az alibunári járás főszolgabírája 1016. 1890. sz. alatt betérjeszti Buschbacher Anna szülész nő oklevelét meghirdetés végett.

Buschbacher Anna szülész nő oklevele ezennel Torontálvármegye területén meghirdettetik.

Miről a vármegye alispánja és a számvevőség tudomásvétel, a megyei főorvos feljegyzés és nyilvántartás végett, valamennyi főszolgabíró és N.-Becskerek város polgármestere hatóságuk területén leendő kihirdetés végett, az alibunári főszolgabíró pedig a záradékolt oklevél kiadása mellett további eljárás végett értesíttetnek. — K. m. f. Kiadta: Báró Feilitzsch Berthold, m. aljegyző.

Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának 1890 május 19-én s folytatva következő napjain N.-Becskereken tartott rendes tavaszi közgyűlésének jzökvi kivonata.

716. kgy. 11666. sz. 1890.

A nagy-kikindai főszolgabíró f. évi 2581.-1890. sz. a. betérjeszti Berninger Jakabné szülész nő oklevelét meghirdetés végett.

Berninger Jakabné szülész nő oklevele ezennel Torontálvármegye területén meghirdettetik.

Miről a vármegye alispánja és a számvevőség tudomásvétel, a megyei főorvos feljegyzés és nyilvántartás végett, valamennyi főszolgabíró és N.-Becskerek város polgármestere hatóságuk területén leendő kihirdetés végett, a n. kikindai főszolgabíró pedig a záradékolt oklevél kiadása mellett további eljárás végett értesíttetnek. — K. m. f. Kiadta: Báró Feilitzsch, m. aljegyző.

Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának 1890 május 19-én s folytatva következő napjain N.-Becskereken tartott rendes tavaszi közgyűlésének jzökvi kivonata.

730. kgy. 15204. sz. 1890.

A t. kanizsai főszolgabíró betérjeszti Bogdanovich Miklósné oklevelét 3247.-1890. sz. a. kihirdetés végett.

Bogdanovich Miklósné szülész nő oklevél Torontálvármegye területén ezennel meghirdettetik.

Miről a vármegye alispánja és a számvevőség tudomásvétel, a m. főorvos feljegyzés és nyilvántartás végett, valamennyi főszolgabíró és N.-Becskerek város polgármestere hatóságuk terü-

letén leendő meghirdetés végett, a t. kanizsai főszolgabíró pedig a záradékolt oklevél kapcsán megfelelő további eljárás végett értesíttetni rendeltetnek. — K. m. f. Kiadta: Báró Feilitzsch, m. aljegyző.

Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának 1890. évi június 25-én és folytatva következő napjain N.-Becskereken tartott rendkívüli közgyűlésének jzökvi kivonata.

934. kgy. 18536. sz. 1890.

A csenei járás főszolgabírája betérjeszti Rausch született Heit Margit bobdai lakos nő szülész női oklevelét meghirdetés végett.

A közegészségügy rendezéséről szóló 1876:XIV. tcz. 159. szakaszának a) pontja értelmében a szülész női okmány kihirdetése elrendeltetik.

Miről a vármegye alispánja és dr. Plechl Szilárd m. főorvos tudomásvétel, valamennyi főszolgabíró és N.-Becskerek város polgármestere járásuk, illetve a város területén eszközözendő szabályszerű meghirdetés végett értesíttetni rendeltetnek. — Kelt m. fent. Kiadta: Báró Feilitzsch, m. aljegyző.

19286. szám 1890.

Valamennyi járási főszolgabírónak, N.-Becskerek város polgármesterének s a központi előadói karnak.

A nm. m. kir. igazságügyi ministeriumnak f. évi május 9-én 11963. 90. szám a. kelt rendeletét tudomás végett közlöm.

Nagy-Becskerek, 1890 május 26.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

Másolat. A m. k. igazságügyi ministeriumtól. 11963. 1890. i. m. sz. Körrendelet az összes kir. bíróságoknak, ügyészségeknek, megyei és városi törvényhatóságoknak, a fegyintézeti, kerületi börtön és javítóintézetek igazgatóinak a budapesti IV—X. kerületbeli kir. büntetőjárásbíró hatáskörének, a budapesti I—III. kerületbeli királyi járásbíró hatáskörére történt kiterjesztése tárgyában. — Értesítem a t. czimet, hogy a királyi ministerium az 1871:XXXII. tczikk 1. §-ában nyert felhatalmazás alapján f. évi május 1-én tartott tanácsában a budapesti IV—X. kerületbeli kir. büntetőjárásbíró hatáskörét a budapesti I—III. kerületbeli kir. járásbíró hatáskörébe is kiterjesztette.

A járásbíró ezen kiterjesztett hatáskörrel „Budapesti büntető kir. járásbíró” czim alatt 1. évi augusztus 1-én az új törvénykezési épületben kezdi meg működését. — Budapest, 1890 május 9. Szilágyi Dezső.

